

Handläggare
Susanna Nytell
Telefon: 08-508 150 29

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2018 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Ansöka hos kommunstyrelsen om medel för avveckling/omstrukturering av lokaler om 6,5 mnkr.
2. Omdisponera 1,9 mnkr från förskoleverksamhet till barn, kultur och fritid samt 1,2 från ekonomiskt bistånd till individ- och familjeomsorg.
3. Godkänna reviderad handlingsplan mot våldsbejakande extremism.
4. Tertialrapport 1 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
5. Ärendet justeras omedelbart.

Victoria Callenmark
T.f. Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	22
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	27
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	28
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	32
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	34
2. Ett klimatsmart Stockholm	39
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	39
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	41
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	42
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	43
2.5 Stockholms miljö är giftfri	45
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	48
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	49
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	49
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	50
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	51
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	55
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	57
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	58
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	58
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	60
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	65
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	68
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	69
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	73

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	78
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	79
Uppföljning av ekonomi.....	82
Uppföljning av driftbudget	82
Resultatenheter	86
Investeringar.....	87
Budgetjusteringar	88
Medel för lokaländamål.....	88
Synpunkter och klagomål.....	89

Bilagor

Bilaga 1: Sdn15 T1 2018

Bilaga 2: 01 Bilageförteckning T 1 2018

Bilaga 3: Bilaga 1 1 Resultatenheter

Bilaga 4: Bilaga 1 2 Investeringsutgifter

Bilaga 5: Bilaga 1 3 sid 1 Reinvesteringar

Bilaga 6: Bilaga 1 3 sid 2 Reinvesteringar

Bilaga 7: Bilaga 1 4 Ansökan om medel för omstrukturering av lokaler

Bilaga 8: Bilaga 1 5 Kompletterande uppföljning inom förskolan T 1 2018

Bilaga 9: Bilaga 2.1 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2018 Skarpnäck

Bilaga 10: Bilaga 2.2 Handlingsplan 2018 - Bilaga 1 Aktiviteter

Bilaga 11: Bilaga 2.3 Handlingsplan 2018 Bilaga 2 Rutinbild Stockholms stad

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål och målen för verksamheterna kan uppfyllas.

Förvaltningen bedömer att samtliga kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena, liksom nämndens mål, kommer att uppnås helt under året. Merparten av indikatorerna kommer att uppnås.

Ett Stockholm som håller samman

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet och samtliga underliggande verksamhetsmål kommer att uppfyllas under året.

En förskola med goda lärande- och utvecklingsmöjligheter är en viktig del i arbetet för att skapa jämlika uppväxtvillkor oavsett bakgrund. Andelen förskollärare är hög inom förvaltningens förskolor, vilket ger förutsättningar för en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet. En ny organisation införs i augusti inom avdelningen för förskola, i syfte att skapa ett närmare ledarskap och stärka likvärdigheten mellan de olika förskoleenheterna.

Det har det gemensamma utvecklingsprojektet "Hållbar framtid" har inletts inom förskolan under perioden. Projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan fortgår, i syfte att förstärka det förebyggande arbetet och utveckla nya metoder för att yngre barn och deras familjer ska få tillgång till stärkt stöd vid behov. Ett utvecklingsarbete gällande hemlöshet, med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden, har också inletts. Förvaltningen har även påbörjat ett utvecklingsarbete gällande samhandläggning kring äldre där samordningen för att motverka äldre i hemlöshet är en viktig del i arbetet.

Under perioden har förvaltningen utarbetat en organisation för uppsökande arbete och mottagande av nyanlända inom stadsdelsområdet. Mottagandet av nyanlända och utvecklingen av det sociala stödet berör flera aktörer inom såväl förvaltning som externt. Utvecklingen av det sociala stödet har inletts genom anställning av en projektledare, kartläggning av målgruppen samt samverkan med civilsamhälle i form av dialogmöte.

Förvaltningen har initierat ett samarbete i trygghetsfrågor med ett flertal aktörer för att ta fram den ansökan om investeringsmedel för trygghetsåtgärder i förvaltningens prioriterade områden, Bagarmossen och Skarpnäck, som lämnas in i samband med tertiärrapporten. Fritidsgårdarna inom stadsdelsområdet har fortsatt med riktade aktiviteter i syfte att öka andelen flickor som besöker fritidsgårdarna, och andelen har ökat jämfört med samma period föregående år. Det uppsökande arbetet riktat mot unga har stärkts genom att två uppsökande fritidsledare har anställts och inlett arbete med att söka upp mötesplatser där stadsdelsområdets unga vistas samt anordna aktiviteter efter skoltid.

Förvaltningen fortsätter att erbjuda ett varierat kulturutbud genom att tillgängliggöra lokalerna inom Skarpnäcks kulturhus för kulturskapare som erbjuder utåtriktad verksamhet. Antalet aktiviteter som drivs självständigt av föreningar fortsätter att öka, och under perioden har Skarpnäcks kulturhus arbetat för att uppmärksamma initiativ till egen organisering i syfte att erbjuda stöd i form av lokaler och personalresurser vid genomförande av aktiviteter. Förvaltningen har påbörjat arbete för att starta ett socialt center i Skarpnäcks kulturhus under hösten, liksom en studiecirkel med målsättningen att bygga upp en hållbar grund för en föreningsdriven mötesplats. Förvaltningen avser att investera i lokalerna inom Skarpnäcks

kulturhus för att höja kvalitén samt öka möjligheterna för föreningar och enskilda att driva verksamhet på egen hand i lokalerna.

Vid vård- och omsorgsboendet Hemmet för gamla som övergick i egen regi hösten 2017 pågår utvecklings- och förbättringsarbete bland annat gällande mat- och måltidssituationen. Att öka de äldres delaktighet när det gäller utredningsförfarandet och beviljade insatser är ett annat prioriterat område inom äldreomsorgen. För att säkerställa att insatserna är av god kvalitet, oavsett utförare, följer förvaltningen upp verksamheter i både egen och enskild regi. Under perioden har förvaltningen påbörjat ett utvecklingsarbete gällande uppföljning av verksamheter som förvaltningen har avtal med. Syftet är att möjliggöra att informationen som inhämtas vid individ- och verksamhetsuppföljningar i högre utsträckning ska leda till verksamhetsutveckling och bidra till så stort värde som möjligt för staden.

Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året, liksom samtliga underliggande verksamhetsmål.

Nämndens verksamheter arbetar med utgångspunkt i stadens miljöprogram och bidrar till ett klimatsmart Stockholm genom åtgärder för att minska verksamheternas miljöpåverkan. Arbetet med energieffektiviserande åtgärder fortsätter, bland annat genom att utbyte av äldre vitvaror planeras.

I slutet av maj organiserar stadsdelsförvaltningen ett omställningsforum med fokus på miljö och hållbarhetsfrågor. Syftet är att bidra till en hållbar livsstil inom stadsdelsområdet genom ökad kunskap och ökad samverkan. Under perioden har ett flertal förberedande möten med miljöorganisationer inom stadsdelsområdet genomförts.

Skötselinsatserna inom naturreservaten fortsätter och utvecklas, i syfte att gynna den biologiska mångfalden och öka de rekreativa värdena. Arbetet med att utveckla Ekudden i Flatens naturreservat till en attraktiv målpunkt har påbörjats.

Alla förskoleenheter har genomfört nivå 2 i vägledning för kemikaliesmart förskola och vissa förskolor har påbörjat arbetet med nivå 3. Verksamheterna serverar en hög andel vegetarisk och ekologisk mat.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet och samtliga underliggande verksamhetsmål kommer att uppfyllas under året.

Samverkan med högskolor och universitet i regionen sker i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning. 38 studenter gör sin praktik eller verksamhetsförlagda utbildning inom förvaltningen under våren.

I samverkan med Skarpnäcks näringslivsråd och polisen har ett möte hållits med fokus på trygghetsfrågor i lokala butiker. Handlarna i stadsdelsområdet och stadsdelsförvaltningen har fattat ett gemensamt beslut om att införa konceptet "trygg i butik".

Förvaltningen fortsätter att prioritera målgrupperna barnfamiljer, unga vuxna och sjukskrivna genom att erbjuda ett individuellt anpassat stöd och medverka i utvecklingen av nya arbetssätt för målgrupperna. Andelen sjukskrivna personer som blir självförsörjande har ökat från sju procent under 2017 till 33 procent under tertialperioden. En satsning har genomförts för att

öka antalet erbjuda Stockholmsjobb, vilket lett till att fler personer inom stadsdelsområdet fått Stockholmsjobb under perioden än sammantaget under föregående år.

Projektet Skarpnäcksmodellen har inletts under perioden. Syftet med projektet är att ge ett tidigt stöd till barn, familjer och deras nätverk för att förhindra behov av mer omfattande insatser senare, samt att barn ska ha god närvaro i skolan och klara godkända kunskapsmål. Under våren har femton unga haft stöd av skolsociala team, varav sex flickor och nio pojkar. Av de som haft insatsen en längre tid har flertalet ökat sin närvaro i skolan med minst 30 procent.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet och samtliga underliggande verksamhetsmål kommer att uppfyllas under året.

Arbetet med jämställdhetsintegrering fortgår inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med jämställdhetsbudgetering och gjort en kartläggning av kostnader fördelade efter kön inom barn- och ungdomsvård. Nämnden har beviljat medel för kvinnors organisering till föreningar som på olika sätt kommer att arbeta för att stärka kvinnors ställning i lokalsamhället.

Förvaltningens ledarskapsindex har ökat sedan föregående år, och cheferna inom förvaltningen får löpande stöd i sitt arbete. Bland annat har ett stödmaterial tagits fram för att underlätta för cheferna att strukturera och dokumentera det systematiska arbetsmiljöarbetet. I arbetet för att förebygga diskriminering och kränkningar genomförs kunskapshöjande åtgärder genom att samtliga medarbetare i förvaltningen genomgår stadens diplomerande utbildning "Allas rätt". En pilotavdelning har inlett utbildningen och målet är att alla avdelningar ska påbörja den under 2018.

I samverkan med det civila samhället arbetar förvaltningen på flera sätt för att ta del av hbtq-personers upplevelser och skapa trygga rum för målgruppen inom stadsdelsområdet. Satsningen Ungas organisering, som syftar till att stärka och mobilisera unga, antirasistiskt och feministiskt, fortsätter, bland annat genom nätverket Linje 17-Gäris, och projektet "Ortens Organisatörer".

Utformningen av en förvaltningsövergripande tidsplan för implementeringen av barnrättsperspektivet har inletts och perspektivet har inkluderats i de projekt som initieras under tertiälperioden. Användningen av barnkonsekvensanalyser inom ekonomiskt bistånd har ökat under första tertiälperioden.

En översyn som gjorts av handläggningen av våld i nära relation som visat att våldsutsatta personer och familjer erhåller kontakt samt stöd och skydd skyndsamt. Under perioden har våldsutsatta barn och barn som växer upp i familjer med missbruksproblematik uppmärksammas i större utsträckning, vilket lett till ökat antal orosanmälningar. Ökningen bedöms bero på en kunskapssatsning som skett inom avdelningen för förskola, där personalen rustats för att uppmärksamma utsatthet hos barn.

I samverkan med utförare inom området arbetar förvaltningen på olika sätt för att stärka delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning. Åtgärder för att öka tillgängligheten planeras i samband med ombyggnaden av parkleken Skyfallet samt i ytterligare en lekpark.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete för en demokratiskt hållbar stad genom att utveckla invånarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. Under våren har rutinerna för hantering och återkoppling av medborgarförslag setts över och möjlighet att lämna medborgarförslag digitalt har införts.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att arbeta för att pojkar och flickor ska ha lika möjligheter till goda uppväxtvillkor oavsett bakgrund, där förskolan utgör en viktig grund. Verksamhetsmålet och underliggande nämndmål bedöms uppnås under året.

Inom förskolan har det gemensamma utvecklingsprojektet "hållbar framtid" inletts på några förskolor. Tre förskoleenheter har även påbörjat ett gemensamt Erasmusprojekt med fokus på transdisciplinärt lärande. Barnens utforskande av olika språk och uttryckssätt fortsätter att utvecklas inom alla enheter, exempelvis genom rörelseprojekt, arbete med digitala verktyg och experiment med olika material i naturen som snö och is. Införandet av skolplattformen pågår enligt plan. Förberedelser pågår även inför den organisationsförändring som genomförs i augusti, i syfte att skapa ett närmare ledarskap och en mer likvärdig förskola för alla barn inom stadsdelsområdet.

Arbetet med jämställdhetsintegrering och utveckling av normkritiskt arbetssätt fortsätter inom förskolorna. Alla enheter arbetar med jämställdhetsutmaningar genom observation i verksamheten, och kommer under våren att dela med sig av sina erfarenheter och slutsatser till varandra. Vissa enheter har fördjupat sitt arbete ytterligare, vilket beskrivs närmare nedan.

Arbetet inom projektet Skarpnäcksmodellen, som syftar till att ytterligare stärka det förebyggande arbetet i samverkan med familjer, har inletts under våren. Förskolans stödenhet har fortsatt utveckla sitt samarbete med familjebehandlare för att erbjuda stöd till pedagogerna i förskolan och gemensam handledning. Även projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) har fortsatt. Projektet bedrivs tillsammans med barnmorskemottagning och barnavårdscentral för att tidigt identifiera familjer i behov av stöd och erbjuda dem olika insatser.

Skarpnäcksmodellen och STIS utgör viktiga delar i förvaltningens lokala utvecklingsprogram. Förskolans stödenhet arbetar under våren med överlämningsmöten för barn som fått

verksamhetsstöd i förskolan och nu ska börja i förskoleklass.

Under våren har förvaltningen anordnat kostnadsfria aktiviteter för stadsdelsområdets barn och unga genom öppna verksamheterna. Barnfamiljer som uppbär ekonomiskt bistånd har under våren informerats om möjligheten att ansöka om sommarlovspeng samt om kostnadsfria sommarlovsaktiviteter som arrangeras av förvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,1 %			2,1 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %	Tertial 1 2018
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	41,3 %	3 %	38 %	43,6 %	41 %	41 %	41 %	Tertial 1 2018
  Andel nöjda föräldrar				90 %		90 %	90 %	2018
  Antal barn per grupp	16,9 barn/avd.			16,2 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2018
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st			5,2 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2018
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)	99,7 %			97 %		97 %	96 %	2018
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,5		3,8	3,8	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar i förskolan utvecklar sina språk och sin flerspråkighet

 Uppfylls helt

Beskrivning

I förvaltningens förskolor får barnen möta, använda och utveckla en mångfald av språk. Med språk menar vi människors alla sätt att gestalta och uttrycka sig på - genom dans, musik, poesi, teater, måleri och konstruktion. Barns flerspråkighet är en tillgång som ger möjlighet till nya språkmöten. Litteraturen är en källa till språkstimulans, samtal och reflektion. Genom förskolornas läsombud finns ett utvecklat samarbete med biblioteken i stadsdelsområdet som

ger stöd och inspiration i det läs- och språkstimulerande arbetet. Förskoleverksamhet erbjuds på finska. Arbetet med digitalisering inom förskolan fortsätter, vilket bland annat innebär att barn på olika sätt ska stifta bekantskap med kodning/programmering.

Förväntat resultat

Flickor och pojkar i förskolan använder många olika uttryckssätt och utvecklar sina språk och sin flerspråkighet. Användningen av digitala verktyg i förskolan ökar och kommer alla barn till del.

Analys

Barnens utforskande av olika språk och uttryckssätt fortsätter att utvecklas inom alla förskoleenheter. Två enheter arbetar i ett rörelseprojekt där barnen använder, kombinerar och utvecklar nya uttryckssätt i relation till rörelse. Medvetenheten om flickor och pojkars rörelsemönster har ökat, liksom insikten om att personalen kan stödja barn i att upptäcka att de kan mycket mer än de tror. Erfarenheten från projektet är att det har varit lätt att inkludera alla barn oavsett ålder och förkunskaper, och att gemenskapen mellan barnen har stärkts.

Flera enheter har även utvecklat sitt arbete med dans, drama och film. Film används allt mer som ett verktyg för dokumentation. Även användningen av digitala verktyg ökar, men flera enheter uttrycker ett behov av ytterligare utveckling inom det området, liksom ökad tillgång till utrustning och fördjupad kunskap. Fyra förskolor har deltagit i ett Erasmusprojekt tillsammans med förskolor i Storbritannien, med fokus på användningen av informations- och kommunikationsteknik (IKT).

En förskola har haft ett samarbete med en arkitektstuderande som har arbetat tillsammans med barnen med att utveckla de fysiska miljöerna, både inomhus och utomhus. Det har inneburit ett arbete med matematik, form, färg och miljö. Under den snörika vintern har barnen undersökt snö och is som naturfenomen och utforskat materialen i skapande och konstruktion. Samarbetet med biblioteken i stadsdelsområdet fortsätter, vissa enheter lyfter fram att personalens medvetenhet kring normkritisk litteratur har ökat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vårdnadshavare till flickor och pojkar i förskolan som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk, sin förmåga att berätta, ställa frågor, uttrycka tankar, att lyssna och utveckla sitt skriftspråk				87		88 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför en kartläggning av förskolans digitala kompetens och tillgång till utrustning	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar i Skarpnäck har jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter arbetar för att tidigt upptäcka barn i behov av stöd. Genom samarbete mellan förskolan, skolan, barnavårdscentraler, de öppna verksamheterna och socialtjänsten förstärks skyddsfaktorer och förebyggs riskfaktorer kring och hos barn. Samverkan är en förutsättning för genomförandet av stödinsatser och bidrar till att säkerställa goda uppväxtvillkor för barnet.

En förskola av god kvalitet, som skapar goda lärande- och utvecklingsmöjligheter har utjämnande socioekonomiska effekter. Barn från resurssvaga familjer drar störst nytta av att vara i förskolan. Förskolorna samverkar för att skapa likvärdighet och stärka de gemensamma kunskaperna om barns sätt att lära och utvecklas. För att kunna möta alla barns behov får medarbetare i förskolan kompetensutveckling och handledning av förskolans stödenhet, som även ger olika former av insatser till barn och familjer med större utmaningar. Förskolan arbetar aktivt med att skapa goda relationer och nära kontakt med barnens vårdnadshavare, samt stödja deras delaktighet, vilket är en viktig skyddsfaktor för barn. Arbetet inom Skarpnäcksmodellen, som inleddes under 2018, syftar till att ytterligare stärka det förebyggande arbetet i samverkan med familjer.

Förväntat resultat

Flickor och pojkar med stödbehov uppmärksammas tidigt och erbjuds samordnade och individuella insatser för att säkerställa goda uppväxtvillkor. Insatserna som erbjuds ska möta barnens behov. Barnen i Skarpnäcks kommunala förskolor får stöd utifrån sina behov och deras vårdnadshavare är delaktiga i förskolans verksamhet. Förvaltningen ökar sin kunskap om vilka barn i stadsdelsområdet som inte går i förskolan och skapar kontakt med dessa familjer. Flickor och pojkar deltar i meningsfulla aktiviteter på fritidsgårdar och i parklekar.

Analys

En ny organisation införs i augusti inom avdelningen för förskola, i syfte att skapa ett närmare ledarskap och stärka likvärdigheten mellan de olika förskoleenheterna. Förskolans stödenhet har fortsatt utveckla sitt samarbete med familjebehandlare för att erbjuda stöd till pedagogerna i förskolan och gemensam handledning. Fokus i det gemensamma arbetet är att titta systemiskt på barnens uppväxtvillkor, inte bara på barnets beteende. Familjen kan erbjudas stödsamtal med familjebehandlare. Stödenheten har under våren hållit ett nätverk på temat lågaffektivt bemötande för personal från förskolorna där de fått ta del av en föreläsning och därefter deltagit i grupparbeten.

Arbetet inom projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) inleddes i september 2017. Projektets syfte är att i nära samverkan mellan olika professioner förstärka det förebyggande arbetet och utveckla nya metoder för att barn i åldern 0-6 år och deras familjer ska få tillgång till stärkt stöd vid behov. Projektet ska även främja integration, samt ett jämlikt och jämställt föräldraskap. Sedan projektet startade har 25 familjer deltagit i råd- och stödsamtal och 8

familjer med förstagångsföräldrar eller föräldrar som får sitt första barn i Sverige har fått hembesök med BVC-sjuksköterska och familjebehandlare eller familjepedagog. Föräldrastödsprogram har genomförts och arbetet med att skapa en öppen mötesplats för familjer i behov av stärkt tidigt stöd har påbörjats.

Förvaltningens öppna förskola deltar i STIS arbetsgrupp tillsammans med BVC, BMM och flera andra aktörer. Arbetet fokuserar på att nå sårbara familjer och grupper som annars inte kommer till Öppna förskolan. Personalen har deltagit i en kurs om att hålla i föräldragrupper för nyanlända, och arbetat med att söka upp personer som skulle kunna vara intresserade av att delta i en sådan grupp.

Förskolans stödenhet arbetar även under våren med överlämningsmöten för barn som fått verksamhetsstöd i förskolan och nu ska börja i förskoleklass. Det gäller omkring 25 barn och familjer, vilket är ett större antal än föregående år. När barnen fått sina skolplatser hålls gemensamma möten med familjer, förskola, skola och personal från stödenheten. Arbetet inom projektet Skarpnäcksmodellen har inletts i samverkan med Utbildningsförvaltningen (se mål 3.4.)

Under våren har förvaltningen anordnat kostnadsfria aktiviteter för stadsdelsområdets barn och unga, bland annat genom Skarpnäcks kulturhus som har genomfört 45 kostnadsfria drop-in aktiviteter för barn under perioden. Barnfamiljer som uppbär ekonomiskt bistånd har under våren informerats om möjligheten att ansöka om sommarlovspeng samt om kostnadsfria sommarlovsaktiviteter som arrangeras av förvaltningen. Rekryteringen till feriearbete pågår där unga som lever i familjer med behov av ekonomiskt bistånd tillhör en prioriterad målgrupp.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barn och föräldrar som vid avslutad insats från familjebehandling upplever en positiv förändring						70 %		2018
● ♀ Andel föräldrar som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i förskolan						82 %		2018
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att föräldraskompetensen stärkts efter avslutad ABC-kurs	0 %				75 %	75 %		Tertial 1 2018
● ♀ Andel vårdnadshavare till flickor och pojkar i förskolan som upplever att barnet ges lika möjligheter att utvecklas oberoende på kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning				90		90		2018
● ♀ Andel vårdnadshavare till flickor och pojkar i förskolan som upplever att				89		90		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
barnet känner sig tryggt på förskolan								
 ♀ Antal föräldrar som deltagit i föräldraskapsstöd i gruppform						35		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avstämning av stödinsatser för barn i behov av stöd kopplas till utvärderingsdokument. ("En stad för alla" mål 4)	2016-01-01	2018-12-31	
 Delta i projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan i syfte att tidigt identifiera familjer i behov av stöd och erbjuda dem insatser.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen ökar kunskapen om vilka barn i stadsdelsområdet som inte går i förskolan och om barn som har låg närvaro	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar leker, lär och utvecklas i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

I förskolan läggs grunden för ett livslångt lärande. Utgångspunkten är varje barns förmåga, lust och vilja att lära. De pedagogiska relationerna mellan förskolepersonal och barn har en avgörande betydelse för barns lärande och utveckling. Barn och pedagoger arbetar tillsammans med att pröva, undersöka och reflektera. Lärande sker i ett glädjefyllt och vänskapligt klimat med fantasi och humor där leken har en central roll. Förskolorna har en dynamisk och väl genomtänkt inne- och utemiljö som lockar till lek, skapande och experimenterande utifrån barnens intressen och förutsättningar. Förskolan vilar på en demokratisk grund och arbetar utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Under året inleds ett gemensamt projekt för alla kommunala förskolor i stadsdelsområdet på temat hållbarhet. Inom projektet ska barn och pedagoger tillsammans utforska naturen med hjälp av ett ekologiskt och systemiskt tankesätt, som innefattar naturvetenskap, matematik, språkutveckling och digital teknik. Genom att använda olika språk och uttryckssätt tillsammans med digitala verktyg får barnen bredda och nyansera sina uttryck.

Förväntat resultat

Flickor och pojkar i Skarpnäcks kommunala förskolor får en god grund för livslångt lärande. Barnen får nya utmaningar utifrån sina kunskaper, erfarenheter och intressen. Alla förskolor använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra varje barns utveckling och lärande. Användningen av digital pedagogisk dokumentation ökar. De pedagogiska miljöerna är dynamiska och inspirerar till lek, utforskande och samarbete.

Analys

Det gemensamma utvecklingsprojektet "hållbar framtid" har inletts, en arbetsgrupp har tillsatts och några förskolor har påbörjat arbetet inom projektet. De arbetar med teman som "vänskapen i skogen", "rötternas muskler" och "potatisens liv" och barnen gestaltar sina teorier och tankar i bild och digitalt. De följer förändringar i naturen eller stadsnära miljöer under våren, genom att regelbundet undersöka en plats utifrån ett ekologiskt perspektiv.

Projektet Hållbar utveckling är även ett pilotprojekt inom införandet av Skolplattformen. Deltagarna i projektet prövar det verktyg för pedagogisk dokumentation och reflektion som Skolplattformen innehåller. Varje förskola har utsett ambassadörer som deltar i utbildning om Skolplattformen. Under våren kommer några pilotförskolor börja använda det nya systemet för närvarohantering och under hösten införs Skolplattformen på alla förskolor i stadsdelsområdet. Digitala enheter har köpts in till alla ambassadörer, och kommer under året att köpas in till alla pedagoger.

Implementering av Skolprogrammet för Stockholms stads förskolor och skolor har inletts inom vissa enheter, bland annat genom diskussion kring lärprocesser och pedagogisk dokumentation, för att skapa större samsyn kring betydelsen av begreppet.

Tre förskoleenheter har påbörjat ett nytt Erasmusprojekt i samverkan med förskolor i Spanien, Rumänien och England. Projektet fokuserar på transdisciplinärt lärande, vilket handlar om att sammanfoga och överskrida traditionellt uppdelade och aktiviteter, till exempel naturvetenskap och dans.

Arbetet med jämställdhetsintegrering och utveckling av normkritiskt arbetssätt fortsätter inom förskolorna. Inom en förskoleenhet genomfördes under 2017 en utbildning i jämställdhet och normkritiskt arbete med stöd av stadens kompetensutvecklingssatsning. Detta har följts upp under våren genom kollegialt lärande och att dela goda exempel. Litteratur, sånger, pedagogiska miljöer, språk och normer kring rörelse har kartlagts och förändrats. Personalen har arbetat normbrytande med sig själva som verktyg, till exempel genom att själva vara mer fysiskt aktiva. Det finns material för lek och för läsning som visar alternativa familjeförhållanden på alla förskolor inom enheten.

En av förskoleenheterna har fått uppmärksamhet i internationella och lokala medier för sitt jämställdhetsarbete. Inom enheten bedrivs ett långsiktigt arbete som fokuserar på normkritik, att tydliggöra och motverka maktstrukturer. Varje avdelning/arbetslag inom enheten har en plan för sitt normkritiska arbete, och arbetar aktivt med strategierna komplicera, kompensera och neutralisera. Inom en annan enhet har en workshop kring genuskreativitet hållits, och inom en annan har en genuspedagog hållit en mycket uppskattad föreläsning för all personal. Även inom öppna förskolan arbetar personalen med att granska miljö, material, ordval och aktiviteter ur ett normkritiskt perspektiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda vårdnadshavare inom området utveckling och lärande						84 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs						79 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför en omorganisation inom förskolan för att säkerställa ett nära ledarskap	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens förskolor inleder ett gemensamt utvecklingsprojekt som utforskar naturen med hjälp av ett ekologiskt och systemiskt tankesätt.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Antalet återaktualiserade barn och unga fortsätter att öka, främst bland flickor inom åldersgruppen 13-19 år, där antalet har ökat med 20 procent jämfört med samma period föregående år. En vidare analys på individnivå kommer att genomföras i samband med en granskning av verksamhetsområdet under kommande tertialperiod. Granskningen kommer bland annat att omfatta handläggningen inom verksamhetsområdet och särskilt fokusera på återaktualiserade barn och unga samt erbjuda insatser inom öppenvård i egen regi. Granskningen kommer att genomföras utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att uppmärksamma och analysera skillnader i handläggning, erbjuda insatser samt avslut gällande pojkar och flickor. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med jämställdhetsbudgetering och gjort en kartläggning av kostnader fördelade efter kön och ålder inom barn- och ungdomsvård. Kartläggningen visade inte på några omotiverade skillnader mellan könen i köpt vård.

Under tertialperioden har förvaltningen startat ett projekt gällande hemlöshet med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. Projektet har inletts med kartläggning av antalet barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt kartläggning och bedömning av de boenden som förvaltningen använder sig idag för att tillgodose behov om logi hos bostadslösa personer och barnfamiljer. Kartläggningen av boenden kommer att spridas till andra stadsdelsförvaltningar för att möjliggöra ökad samsyn och likställighet inom staden. Även den interna samverkan inom förvaltningen gällande äldre hemlösa är ett prioriterat område. En kartläggning har genomförts inför det fortsatta arbetet under året där lokala samverkansrutiner ska tas fram.

Förvaltningen har inlett arbetet med att utveckla socialt stöd för nyanlända personer och familjer inom stadsdelsområdet genom att påbörja en översyn av målgruppen samt rekrytering av projektledare för att samordna och genomföra det sociala stödet. Ett dialogmöte har även

hållits med civilsamhället. Utvecklingen av arbetssätt för att öka stödja ensamkommande unga till självständighet fortsätter, och under våren har antalet boendestödjare utökats för att erbjuda individuellt anpassat stöd till de unga som bor i självständigt boende inom stadsdelsområdet.

Projektet Nya vägar bedrivs sedan hösten 2017 i samverkan mellan förskolor i Bagarmossen, socialtjänsten och Ersta vändpunkt, och syftar till att tidigt nå och ge stöd till barn vars vårdnadshavare har missbruksproblematik. De resultat som hittills observerats är att samverkan mellan förskola och socialtjänst har stärkts. Antalet anmälningar till socialtjänsten har ökat, och förskolepersonalen har blivit mer lyhörd när barn signalerar om föräldrars missbruksproblematik. De upplever också en ökad säkerhet när det gäller att våga prata med föräldrar om vad barn signalerar och erbjuda stöd. Projektet avslutas i maj 2018, och de arbetssätt som utvecklats inom projektet ska inkluderas i Skarpnäcksmodellen och spridas inom hela stadsdelsområdet.

Resultaten gällande andelen personer som avslutats enligt planering inom verksamhetsområdet missbruk är fortsatt högre bland kvinnor än män. Andelen kvinnor är betydligt lägre än män inom målgruppen, vilket har lett till att förbättringsarbetet riktat till kvinnor som genomfördes under 2017 har gett effekt skyndsamt. Arbetet för att förbättra resultatet för män kommer att inledas med en analys av behandlingsinsatser inom öppenvården, där de flesta brukare erhåller insats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	60,1 %	56,7 %	67,6 %	74 %	75 %	84 %	84 %	Tertial 1 2018
Analys Analys av aggregerad statistik från Sociala system visar att antalet återaktualiserade ungdomar i åldersgruppen 13-19 år har ökat. Antalet återaktualiserade inom åldersgruppen 13-19 år har ökat med 15 procent jämfört med samma period föregående år, att jämföra med åldersgruppen 0-12 år där antalet återaktualiserade har minskat med 7 procent vid jämförelse över samma perioder. Vid granskning av könsfördelad statistik framgår att bland flickor i åldersgruppen 13-19 år har antalet återaktualiseringar ökat med 20 procent i jämförelse med tertialrapportering 1 2017.								
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				15,79		25 %	25 %	2018
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	40 %	35,1 %	62,5 %	41,3 %	40 %	37 %	37 %	Tertial 1 2018
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				73 %		80 %	80 %	2018
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet för brukarenkäten 2017 var 73 procent, och visade att kvinnor generellt sett är högre än männen, 77 procent respektive 67 procent för män. Resultaten för brukarenkäten har varit lika de senaste åren för såväl förvaltningen som staden i helhet, där enbart fem stadsdelsförvaltningar kunnat uppnå årsmålet om 80 procent. Under våren har en workshop hållits med fokus på användningen av resultaten från brukarenkäter inom bland annat socialpsykiatri för verksamhets- och kvalitetsutveckling.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				61 %		60 %	60 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				91 %		91 %	91 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				93 %		90 %	90 %	2018
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden						26 %	26 %	2018
  Antal hemlösa				201 st		185 st	tas fram av nämnden	2018
Analys Förvaltningen har genomfört en fördjupad kartläggning av de personer och familjer som lever i osäkra boendeförhållanden. Denna kartläggning kompletterar den hemlöshetsräkning som tidigare genomförts av Socialförvaltningen. Kartläggningen visar att det finns fler personer och familjer i osäkra boendeförhållanden än vad som framkommit vid den senaste hemlöshetsräkningen inom staden 2016. Ytterligare ett tiotal familjer har uppmärksamats i kartläggningen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under våren anställs medarbetare för att kunna erbjuda socialt stöd till nyanlända individer och familjer. I samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen kommer metodutveckling att ske.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisioner	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Barn, unga och vuxna lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tidiga sociala insatser ökar invånarnas möjligheter till ett självständigt och värdigt liv. Det förebyggande arbetet fortsätter att prioriteras för att tidigt fånga upp barn och ungdomar som far illa eller befinner sig i riskzon. Under förutsättning att sökta medel beviljas kommer arbetet inom sociala insatsgruppen att stärkas genom att även inkludera barn som befinner sig i riskzon för att värvas till, eller för att utveckla en kriminell livsstil. Barnfamiljer och vuxna i behov av stöd från socialtjänstens verksamheter ska erbjudas insatser som stärker den enskildes och familjens förutsättningar till ett självständigt och socialt hållbart liv.

Boende är en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv. Det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter genom individuella insatser och i samverkan mellan förvaltningens verksamheter samt med externa aktörer. Barnfamiljer och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som är prioriterade inom förvaltningen, och ska erbjudas stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter ger insatser som stärker förmågan till ett självständigt liv och som bidrar till att andelen barn, unga och vuxna som har behov av stöd från socialtjänsten och äldreomsorgen minskar.

Analys

Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att förebygga hemlöshet och erbjuda stöd till personer och familjer i osäkra boendeförhållanden. Två vuxna personer har blivit avhysta under perioden trots stöd och åtgärder från förvaltningen, och ytterligare en avhysning har kunnat undvikas genom det förebyggande arbetet. Nio barnfamiljer som förvaltningen inte haft kontakt med tidigare har erbjudits stöd i form av hyresrådgivning då de varit i riskzon för bostadslöshet. Samtliga familjer har kunnat behålla sina boendekontrakt efter åtgärder från förvaltningen. Förvaltningen har inlett ett utvecklingsarbete i projektform gällande hemlöshet med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. Projektet genomförs med stöd och medel från Socialförvaltningen, och har påbörjats med en kartläggning av de barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden som förvaltningen har ansvar för. En kartläggning har även gjorts av de boenden som förvaltningen använder sig för att tillgodose behov av logi för bostadslösa personer och familjer. Syftet med kartläggningarna har varit att få en uppfattning av antalet barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden samt att inventera boenden och bedöma hur väl de är anpassade för barnfamiljer. Kartläggningarna som genomförts inom projektet har bland annat visat att förvaltningen har högre antal barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden

än vad som tidigare framkommit i stadens hemlöshetsräkning, varför vissa årsmål har justerats. En majoritet av de identifierade barnfamiljerna bor i olika former av så kallade sociala kontrakt, exempelvis genom Stiftelsen Hotellhem i Stockholm. Nästa steg inom projektet är att kontakta 15 av dessa familjer för att erbjuda ett individuellt anpassat stödpaket med syfte att familjen ska bli mer självständiga.

En person har avslutats från insatsen sociala insatsgruppen då personen uppnått stabil social tillvaro. Sociala insatsgruppen har i nuläget kontakt med 14 personer med kriminell livsstil i åldrarna 14-29 år. Vid uppföljning har 12 personer gjort framsteg i planering mot stabil social tillvaro med stöd från sociala insatsgruppen. Under perioden januari-mars har sociala insatsgruppen uppsökande arbete resulterat i att stödja 25 personer till vidare stöd inom förvaltningen eller av externa aktörer.

Utredningstider gällande förhandsbedömningar och utredningar inom verksamhetsområdet barn och unga når inte lagstadgad handläggningstid. För att säkerställa att mål och lagenlig handläggning uppfylls ska en granskning genomföras under sommaren för att klargöra handlägningsprocess och identifiera svårigheter och orsak till fördröjda utredningstider. Granskningen kommer att genomföras utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att synliggöra eventuella skillnader i handläggning av pojkar och flickor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel flickor och pojkar som besökt ungdomsmottagningen som upplever att de fått ett bra eller mycket bra stöd						97 %		2018
Analys Under våren har ungdomsmottagning haft 1816 besök hos barnmorska varav 1622 besök avsett flickor och kvinnor, och 194 besök avsett pojkar och män. Ytterligare 664 unga har besökt kurator på ungdomsmottagningen, varav 85 varit pojkar och män. En brukarenkät är planerad till hösten.								
 Andel förhandsbedömningar som görs inom 14 dagar	82 %			85 %	85 %	90 %		Tertial 1 2018
Analys I januari har förhandsbedömningar genomförts inom 14 dagar i 86 procent av inkomna orosanmälningar, att jämföra med februari då avsatt tidsram hölls i 76 procent av inkomna anmälningar. Sammantaget har tidsramen om 14 dagar hållits i 172 av 209 genomförda förhandsbedömningar. Antalet förhandsbedömningar som genomförs i tid har ökat för januari samt minskat för februari i jämförelse med föregående år då resultaten för januari och februari var 78 respektive 85 procent.								
  Andel utredningar som inte slutförts inom fyra månader	24 %			10 %	15 %	5 %		Tertial 1 2018
Analys Sammanlagt har 59 utredningar rörande barn och unga avslutats under perioden varav 18 stycken överskridit utredningstiden om fyra månader. Av dessa 18 utredningar hade beslut om förlängd utredning fattats rörande fyra utredningar. Utredningarna har överskridits med i genomsnitt 28 dagar. En granskning kommer att genomföras under kommande tertialperiod för att bland annat klarlägga orsak till fördröjd utredningstid.								
  Andelen flickor och pojkar som i stockholmsenkäten tycker att någon i familjen dricker för mycket						13 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal avhysningar barnfamiljer				1 st		0 st		2018
● ♀ Antal avhysningar vuxna				9 st		9 st		2018
Analys Under perioden januari-mars har två avhysningar verkställt. Båda avhysningarna gällde män.								
● Antal barn i osäkra boendeförhållanden	164				160	160		Tertial 1 2018
Analys Årsmål har justerats efter kartläggning av antal barn i osäkra boendeförhållanden.								
● Antal barnfamiljer som förflyttat sig framåt inom boendekedjan						15 st		2018
● ♀ Antal inkomna orosanmälningar för barn och unga gällande missbruk hos föräldrarna	56	31	25		300	300		Tertial 1 2018
Analys Antalet inkomna anmälningar har ökat i jämförelse med föregående år, vilket bedöms bero på kunskapssatsningar gällande missbruk hos föräldrar inom avdelningen för förskola. Årsmålet har justerats från 200 till 300 orosanmälningar om missbruk hos föräldrar.								
● ♀ Antal nätverksmöten som genomförs	12	9	3		20	20		Tertial 1 2018
Analys Under perioden januari - mars har tolv nätverksmöten hållits med anledning av utredningar, säkerhetsplaneringar, inför placeringar och under tiden som barnet eller ungdomen varit placerad. Nätverksmötena har omfattat åtta pojkar och tre flickor.								
● ♀ Antal personer som förflyttat sig framåt inom boendekedjan	13	11	2	40	35 st	35 st		Tertial 1 2018
● ♀ Antal personer som uppnått stabil social tillvaro och därmed avslutas från insatsen sociala insatsgruppen						6		2018
● ♀ Antal äldre i osäkra boendeförhållanden	16				19	19		Tertial 1 2018
Analys En kartläggning har genomförts som visat att det sammantaget finns 16 äldre i osäkra boendeförhållanden inom förvaltningens ansvar. Ytterligare tre personer som bor i osäkra boendeförhållanden kommer att fylla 65 år under året varför årsmålet justeras till 19 personer. Målsättningen för året är att utforma gemensamma samverkansrutiner för målgruppen inom förvaltningen, verka förebyggande samt säkerställa att antalet äldre i hemlöshet inte ökar under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen utvecklar arbetet inom interna samverkansforumet BOSAM för att stärka arbetet med särskilt utsatta grupper i osäkra boendeförhållanden	2018-01-01	2018-12-31	
▶ Förvaltningen utvecklar boendetrappa för personer och familjer i osäkra boendeförhållanden	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Invånarna i Skarpnäck får stöd och service från en sammanhållen socialtjänst

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska erbjuda individuellt anpassade och samordnade insatser till invånare i behov av stöd. Samarbetet mellan förvaltningens verksamheter ska präglas av ett gemensamt ansvar för bedömning, utredning, genomförande och uppföljning. För att de enskilda ska få det stöd de behöver krävs även ett gott samarbete med andra aktörer, exempelvis landstinget, arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Förvaltningen ska fortsätta att utveckla och implementera arbetssätt med fokus på kvalitet för den enskilde. Enheten för familje- och nätverksstöd och familjeenheten ska fortsätta sitt gemensamma arbete för att utveckla insatser i egen regi till att bättre möta invånarnas behov.

Förväntat resultat

Invånare i behov av stöd bemöts av en sammanhållen socialtjänst som har ett gott samarbete med andra aktörer och vars insatser bidrar till ökad självständighet.

Analys

Förvaltningens verksamheter arbetar med intern och extern samverkan för att säkerställa att ingen invånare som söker stöd ska hamna mellan olika ansvarsområden. Användningen av samordnad individuell plan (SIP) fortsätter att öka inom förvaltningens verksamheter. Under tertialperioden har 20 SIP-möten genomförts rörande barn och unga, varav fjorton rört pojkar och sex rört flickor. SIP-mötena har hållits gemensamt med bland andra barn- och ungdomspsykiatri och habilitering. Fyra utbildningar har hållits för att öka kunskapen om SIP för personal inom socialtjänst och skola. Elva barn har lyfts inom samverkan gällande barn i behov av särskilt stöd, så kallad Bus-samverkan, då berörda parter inte kunnat enas om planering. En gemensamt utformad planering har kunnat utformas för hälften av de barn som lyfts inom samverkanforumet. Bus-samverkan görs enligt överenskommelse med berörda parter, främst skola, socialtjänst och landsting.

Implementeringen av familjeorienterat arbetssätt inom socialtjänstens verksamheter fortsätter, bland annat genom i form av gemensamma enhetsöverskridande bedömningar. Gemensamma bedömningar är en form av samarbete där tjänstepersoner upprättar bedömningar och planeringar gemensamt för enskilda i syfte att säkerställa samsyn utifrån den enskildes specifika situation och behov. Under perioden har sammanlagt 34 enhetsövergripande bedömningar genomförts i samverkan mellan enheter inom avdelningarna individ- och familjestöd samt äldreomsorg.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal bedömningar som genomförts gemensamt i enhetsövergripande utredningar	34				75	75		Tertial 1 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Sammanlagt har 34 gemensamma bedömningar genomförts under första tertialperioden som berört avdelningen för individ- och familjestöd och avdelningen för äldreomsorg. Då det tidigare årsmålet (25) redan överskridits under perioden höjs årsmålet till 75 gemensamma bedömningar.								
 Antal SIP (samordnad individuell plan) för barn	20 st			55 st	40 st	40 st		Tertial 1 2018
 Antal SIP (samordnad individuell plan) för vuxna	58 st			77 st	77 st	75 st		Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar sitt arbetssätt och höjer kunskapen om Lex Sarah-rapportering och utredning.	2018-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare inom socialtjänsten deltar i utbildning för att öka sin kompetens i att hålla möten om samordnad individuell plan (SIP-möten)	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under tertialperioden har fyra utbildningstillfällen ägt rum där både socialtjänstens medarbetare och skolpersonal har deltagit.			
 Utveckla arbetet med beställningar, genomförandeplaner och uppföljning för insatser riktade mot barn och ungdom	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med beställningar, genomförandeplaner och uppföljningar har påbörjats och enhetschefer genomför en första workshop för medarbetare inom avdelningen för individ och familjestöd och avdelningen förebyggande arbete och kultur i slutet av maj.			

Nämndmål:

Nyanlända är etablerade i samhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska erbjuda etableringsinsatser i form av socialt stöd till nyanlända personer och familjer, i syfte att stärka förutsättningarna för integration och inkludering i samhället. Alla verksamheter ska medverka till att förebygga exkludering genom att erbjuda god kommunal service till de nyanlända invånare som verksamheterna kommer i kontakt med. Förvaltningen genomför en analys av vilket socialt stöd de nyanlända inom stadsdelsområdet behöver i olika faser av etableringsprocessen.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med ensamkommande barn och unga i syfte att stärka möjligheterna för integration och full skolgång, samt förbereda de unga inför vuxenlivet.

Förväntat resultat

Nyanlända barn och vuxna som anvisas till stadsdelsområdet får goda förutsättningar för etablering i samhället. De välkomnas i alla nämndens verksamheter, på samma villkor som

alla invånare, och utifrån sina egna förutsättningar. Vid behov får de socialt stöd i form av tidiga insatser, som präglas av god extern och intern samverkan.

Analys

Förvaltningen medverkar i stadens nätverk för erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling av socialt stöd. En projektledare har anställts för att kunna samordna utformningen av det sociala stödet till nyanlända personer och familjer inom stadsdelsområdet. Under tertiälperioden har en översyn av antalet nyanlända personer och familjer i stadsdelsområdet inletts för att möjliggöra en analys av behov inom målgruppen. Uppföljningsmetoder för arbetet kommer att utformas i samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen och andra stadsdelsförvaltningar. Ett dialogmöte har hållits med civilsamhället, med fokus på stöd till integrering för nyanlända.

Utvecklingen av arbetssätt kring ensamkommande unga fortsätter. Under våren har en utökning av antalet boendestödare skett för att säkerställa att ensamkommande ungdomar får adekvat stöd i självständigt boende. Syftet är öka den enskildes möjlighet till full skolgång och självständighet med stöd utifrån den enskildes behov.

Än så länge är det endast ett fåtal förskoleenheter som har tagit emot nyanlända barn, men från dessa enheter rapporteras att de nyanlända familjerna känner sig mycket välkomnade. Både barnen och familjerna har fått extra språkstöd. Avdelningen för förskola har medverkat till integration av nyanlända inom staden genom att erbjuda anställning för nyanlända personer inom verksamheterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar en uppföljningsmetod för individer som befinner sig i etableringsprocessen.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen utvecklar sitt arbete med bosamordnare, med särskilt fokus på ensamkommande barn och nyanlända	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta aktivt med att utveckla samverkansformer och arbetssätt i form av lokalt områdesarbete, community work, med bland andra polis, skolor och bostadsbolag för att främja trygghet och stävja social oro. Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet uppfylls under året.

Förvaltningen har initierat ett samarbete i trygghetsfrågor med trafikkontoret, Svenska Bostäder, Stockholms hem och kulturförvaltningen. Syftet har varit att ta fram ett underlag för att ansöka om investeringsmedel för trygghetsåtgärder i förvaltningens prioriterade områden, Bagarmossen och Skarpnäck. Sweco har genomfört en förstudie under perioden som ligger till grund för den ansökan som förvaltningen och trafikkontoret gemensamt lämnar in till trygghetsfonden i samband med tertiälredovisning etc.

Under sommaren kommer Lagaplan i Bagarmossen att vara ett "Sommartorg", vilket är en satsning för att skapa trivsamma utemiljöer och ett attraktivt stadsliv. Sommartorg genomförs

i samarbete mellan förvaltningen, fackförvaltningar, bostadsbolagen, näringsliv, civila samhället, och är kopplat till förvaltningens lokala utvecklingsprogram, där Bagarmossen är en av de prioriterade stadsdelarna.

Resultaten från medborgarenkäten visar att det tidigare funnits skillnader mellan kvinnor och män gällande upplevt trygghet inom stadsdelsområdet. Det upplevda tryggheten bland kvinnor har dock ökat till samma nivå som män, och skiljer endast en-två procent vid mätning de senaste två åren. Flera aktiviteter planeras under året för att inhämta ett brett och gediget underlag från stadsdelsområdets invånare gällande behov för ökad upplevd trygghet. Förberedelser pågår inför dialoger om trygghetsfrågor med invånarna i stadsdelsområdet med särskilt fokus på de prioriterade stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks Gård. Riktade dialoger planeras även gällande kvinnors och hbtq-personers upplevelser av trygghet inom stadsdelsområdet. Det uppsökande arbetet riktat mot barn och unga har förstärkts genom två uppsökande fritidsledare.

Ombyggnad av parkleken Skyfallet har inletts och beräknas färdigställas under hösten. Den nya parkleken kommer att vara tillgänglighetsanpassad i hög grad och upprustningen har även ett starkt miljöfokus.

Stadsodlingsarbetet sker med hög grad av involvering av stadsdelsområdets invånare (se 2.3).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				75 %		76 %	76 %	2018
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat				68 %		70 %	70 %	2018
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				68 %		70 %	70 %	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har initierat ett samarbete i trygghetsfrågor med trafikkontoret, Svenska Bostäder, Stockholmshem och kulturförvaltningen. Syftet har varit att ta fram ett underlag för att ansöka om investeringsmedel för trygghetsåtgärder i förvaltningens prioriterade områden, Bagarmossen och Skarpnäck. Sweco har genomfört en förstudie under perioden som ligger till grund för den ansökan som förvaltningen och trafikkontoret gemensamt lämnar in till trygghetsfonden i samband med tertialredovisning ett.			
  Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Den lokala överenskommelsen med polisen har reviderats i januari 2018.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett arbete som fortgår löpande under året. Genomförda åtgärder och löpande underhåll bygger på medborgarnas önskemål och behov i stadsdelsområdet.			

Nämndmål:

Invånare i Skarpnäck är trygga i en sammanhållen stadsdel

 Uppfylls helt

Beskrivning

En sammanhållen stadsdel innebär att förvaltningen samverkar med bostadsbolag, polis, lokala brottsförebyggande råd, föreningar och civilsamhälle för ökad trygghet och minskad brottslighet i de olika stadsdelarna. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att stärka det brotts- och drogförebyggande arbete bland annat i form av sociala insatsgruppen och uppsökande arbete bland barn och unga.

Förväntat resultat

Upplevelsen av trygghet ökar bland stadsdelsområdets invånare.
Förvaltningens trygghets- och säkerhetsarbete utvecklas, i samverkan med andra aktörer

Analys

Förvaltningen bedriver ett aktivt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom stadsdelsområdet genom lokalt områdesarbete, community work. Polisen och stadsdelsförvaltningen har en etablerad struktur för samverkan, bland annat genom samverkansforumet samverkan skola, socialtjänst och polis (SSP) som träffas regelbundet för att uppmärksamma och stävja brottslighet bland unga inom stadsdelsområdet. SSP rapporterar löpande till de lokala brottsförebyggande råden. Under tertiälperioden har förvaltningens sociala insatsgrupp haft gemensamma möten med kommunpolis och olika enheter inom socialtjänsten för att säkerställa samsyn och nära samverkan. Det uppsökande arbetet riktat mot barn och unga har förstärkts genom uppsökande fritidsledare, som främst arbetat under kvällar och helger genom att söka upp mötesplatser där stadsdelsområdets unga vistas. Under perioden januari - mars har förvaltningen genomfört kontrollköp hos 30 av 35 möjliga försäljningsställen av tobak inom stadsdelsområdet. Tre handlare sålde tobak utan att fråga om legitimation. Återkoppling har skett till samtliga butiker angående resultat. Tillsyn av handlare som säljer tobak och alkohol har genomförts hos 22 handlare, med syfte att säkerställa att minderåriga inte har tillgång till tobak och alkohol.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel försäljningsställen där godkända kontrollköp						100 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
av alkohol och tobak genomförts								
 Andel försäljningsställen där kontrollköp har genomförts						100 %		2018
 Andel försäljningsställen där tillsyn genomförts						100 %		2018
 ♀ Andel unga (åk 9) som inte har begått brott				83 %		82 %		2018
 ♀ Andel unga (åk 9) som inte har storkonsumerat alkohol				91 %		89 %		2018
 ♀ Andel unga som känner sig trygga på förvaltningens fritidsgårdar						90 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför dialoger om kvinnors och hbtq-personers trygghet i närmiljön.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har kontakt med aktörer inom det civila samhället om planering och genomförande av dialogerna.			
 Förvaltningen genomför en medborgardialog om trivsel och trygghetsfrågor.	2018-01-01	2018-09-30	
Analys En webb-baserad enkät planeras under våren/sommaren, som kommer ligga till grund för fortsatt trygghetsarbete till hösten.			
 Förvaltningen organiserar en trygghetsvandring med fokus på ungas trygghet, i samverkan med ungdomar från de öppna verksamheterna.	2018-01-01	2018-12-31	
 Genomföra en krisstödsövning för att säkerställa kunskap och beredskap	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En övning kommer att genomföra tillsammans med förvaltningens Posomgrupp i maj 2018.			
 Genomföra trygghetsvandringar minst två gånger per år.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Trygghetsvandringar planeras att genomföras i samarbete med förvaltningens brottsförebyggande råd under hösten 2018.			

Nämndmål:

Parker och grönområden är välbesökta, välskötta och trygga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla parker och naturområden i nära samverkan med en engagerad allmänhet, fastighetsägare, föreningar och stadens

förvaltningar. Utifrån den lokala parkplanen rustas lekparken och parkområdena upp för att öka tillgängligheten, stimulera flickors och pojkars behov av lek och rörelse samt skapa attraktiva mötesplatser i stadsdelsområdet. Parkskötseln förbättras genom fortsatt tät uppföljning av entreprenörens arbete. Ökade driftmedel ger möjlighet till täckning av kostnadsökningar vid nya entreprenadkontrakt och indexuppräkningsavtal. Eftersatt underhåll av exempelvis lekparken och naturmark kommer att utföras. Ett arbete med att ta fram drift- och underhållsplaner för samtliga lekparken inleds under året.

Förvaltningen fortsätter att öka tillgängligheten till parker, lekparken och naturområdena, bland annat genom att förbättra gångvägar. Medel söks för fortsatta naturvårdsinsatser i Flatens naturreservat och Nackareservatet inom Stockholms stad. Samverkan med invånarna fortsätter, bland annat genom möjligheten att teckna brukaravtal och att odla på parkmark. Uppdraget att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt utveckla och stärka rekreativa och ekologiska värden ska genomföras i samverkan med andra förvaltningar. Inom ramen för uppdraget kommer det påbörjade utvecklingsarbetet vid Flaten att fortsätta, i syfte att skapa ett attraktivt och hållbart besöksmål året runt för alla.

Förväntat resultat

Parker och naturområden tas om hand, utvecklas, är uppskattade platser att vistas i och upplevs som trygga. Tillgängligheten till och i parker, lekparken och naturområden ökar.

Analys

Den sena vintern har gjort att förvaltningen inte kunnat starta upp vissa åtgärder som planerat. Naturvård har genomförts i naturreservaten och i den bostadsnära skogen. För att utveckla de rekreativa värdena i Flatens naturreservat har ett arbete inletts för att ta fram ett program för en utveckling av Ekudden som en attraktiv målpunkt.

Ombyggnad av parkleken Skyfallet har inletts och beräknas färdigställas under hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal brukaravtal				38		40 st		2018
Analys Förvaltningen genomför en aktualitetsinventering av tecknade brukaravtal under våren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Upprätta drift- och underhållsplaner för samtliga lekplatser och parker	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Aktiviteten kommer att ersättas med att förvaltning påbörjar planen med framtagande av ny parkplan.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att medverka i detaljplaneprocesser och då bidra med kännedom om lokala förhållanden och bevaka att förskolor, grupp- och servicebostäder och vårdboenden planeras. Samarbete med fackförvaltningarna är viktigt för att nå goda resultat. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Under 2018 påbörjas en gruppbostad med sex lägenheter och gemensamhetsutrymmen i kvarteret Ståthållaren i Bagarmossen, de beräknas stå färdiga under första kvartalet 2019. Vid Kärrtorps centrum planeras ett serviceboende med tio lägenheter, samt en lägenhet med gemensamhets- och personalutrymmen. Byggstart beräknas ske under våren 2018 och boendet beräknas vara färdigt år 2020.

Förvaltningen har deltagit på flera möten och workshops inför kommande bostadsprojekt, planering av nya förskolor och bostäder med särskild service.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				6		0	tas fram av nämnden	2018
Analys Det kommer inte att färdigställas några bostäder med särskild service under 2018, däremot påbörjas arbetet under året med att färdigställa en gruppbostad med totalt sex lägenheter som beräknas stå färdiga under 2019.								

Nämndmål:

Invånarnas behov av nämndens verksamheter kommer med tidigt i stadsplaneringen

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bevakar de lokala intressena, inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet. Förvaltningen bevakar också att parkmark som används för bostäder kompenseras.

Förväntat resultat

Vid nybyggnation i Skarpnäcks stadsdelsområde planeras kommunal verksamhet in tidigt i processen. Använd parkmark kompenseras.

Analys

Förvaltningen har deltagit på flera möten och work-shops inför kommande bostadsprojekt, planering av nya förskolor och bostäder med särskild service.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen verkar för att fler personer med funktionsnedsättning har ett självständigt boende. ("En stad för alla" mål 6)	2017-12-31	2018-12-31	
 Förvaltningen verkar för byggnation av grupp- och servicebostäder. ("En stad för alla" mål 6)	2016-01-01	2018-12-31	
 Rådet för funktionshinderfrågor deltar vid ritningsgranskning av nya bostäder för personer med funktionsnedsättning ("En stad för alla" mål 6)	2016-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att invånarna i Skarpnäck erbjuds ett varierat och tillgängligt utbud av aktiviteter som främjar rörelse och hälsa. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Barn och ungdomar har erbjudits stimulerande och utvecklande aktiviteter på fritidsgårdarna i stadsdelsområdet där flickor och pojkar haft inflytande och möjlighet att vara delaktiga i valet av aktiviteter. Flickor och pojkar inom stadsdelsområdet har haft möjlighet att kostnadsfritt prova på olika former av idrott i samband med lov samt genom ungdomsgårdarnas samverkan med lokala idrottsföreningar. Två fritidslotsar har anställts under perioden i syfte att motivera barn och unga till idrottsaktiviteter. Fritidslotsarna har besökt skolor, utformat aktiviteter för barn och unga samt inlett samarbete med Hammarby IF för att öka barn och ungas möjlighet till deltagande i idrottsaktiviteter.

Under tertialperioden har fritidsgårdarna haft fortsatt riktade aktiviteter för att locka fler flickor till fritidsgårdarna, vilket resulterat i att andelen flickor som besökt fritidsgårdarna varit 33 procent, jämfört med 27 procent under samma period föregående år. Förvaltningen kommer att utgå från enkätresultaten från forsknings- och utvärderingsprojektet Ung livsstil för att utforma aktiviteter för flickor i åldersgruppen 13-17 år. Målgruppen är enligt resultat från skolenkäten har mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter varför förvaltningen planerar särskilda satsningar för målgruppen under året.

Förvaltningen har inlett arbetet med att utforma en plan för kartläggning av önskemål och behov av fritidsaktiviteter hos flickor och pojkar med funktionsnedsättning. Planen ska även

omfatta en kartläggning av föreningar som kan tillmötesgå de önskemål som lyfts av målgruppen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				77,6 %		79 %	79 %	2018
Analys Resultaten från skolenkäten visar att flickor i högstadie- och gymnasieålder är mindre nöjda än flickor i mellanstadieålder samt pojkar. Förvaltningen har genomfört olika former av idrottsaktiviteter riktade till tjejer i åldersgruppen 13-17 år under 2017. Då målsättningarna ändå inte uppnåtts under 2017 har förvaltningen inlett en särskild satsning under tertiälperioden bestående av fritidsaktiviteter som valts med utgångspunkt från enkätundersökningen som genomförts av forsknings- och utvärderingsprojektet Ung livsstil.								

Nämndmål:

Barn, unga och vuxna har en meningsfull fritid och är fysiskt aktiva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsområdets unga, oavsett kön, könsuttryck, bakgrund och funktionsförmåga, ska erbjudas en trygg mötesplats, meningsfulla aktiviteter och social samvaro. Ett utvecklingsarbete har inletts för att öka möjligheterna för fysisk aktivitet för flickor inom stadsdelsområdet. Samtliga fritidsgårdar är tillgänglighetsanpassade.

Skarpnäcks kulturhus erbjuder fritidsaktiviteter för invånare i alla åldrar riktade mot bland annat idrott och kultur som exempelvis skapande verkstad. Invånare har möjlighet till spontanidrottsplatser som exempelvis utegym och joggingspår.

I samverkan med utförare inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri genomförs åtgärder för ökad fysisk aktivitet och förbättrad hälsa för målgrupperna. Äldre erbjuds ett varierat utbud av aktiviteter genom förvaltningens aktivitetscenter och den öppna mötesplatsen för äldre.

Genom föreningsbidrag stöttar förvaltningen det aktiva föreningslivet i stadsdelsområdet som bidrar till ett varierat utbud av fritidsaktiviteter.

Förväntat resultat

I stadsdelsområdet finns ett rikt utbud av fritidsaktiviteter och mötesplatser av god kvalitet, där alla invånare kan delta på lika villkor. Förvaltningens verksamheter är öppna, välkomnande, tillgängliga och trygga för alla. Verksamheterna är välbesökta och könsfördelningen bland besökarna på fritidsgårdarna blir jämnare.

Analys

Förvaltningen bedriver ett aktivt samarbete med lokala föreningar för att möjliggöra fler aktiviteter för stadsdelsområdets invånare, särskilt barn och unga.

Två fritidslotsar har anställts under våren med uppdrag att motivera unga att engagera sig i olika idrotts- och kulturaktiviteter efter skoltid. Fritidslotsarna utgår från fritidsgårdarna och har besökt skolor och inlett samarbete med Hammarby IF för att öka barn och ungas möjlighet till idrott.

Förvaltningen har fortsatt med riktade aktiviteter till tjejerna inom fritidsgårdarna vilket lett till att antalet tjejer som besökt verksamheterna Bagishuset och Skarpnäcks fritidsgård varit 33 procent under januari - mars. Brukarenkäter inom fritidsgårdarna visar att 95 procent av besökarna är nöjda med de aktiviteter som erbjuds inom verksamheterna.

Under tertialperioden har tre föreningar bedrivit verksamhet inom parklekar och ett samarbete har inletts med ytterligare en förening.

Förvaltningen har inlett arbetet med att utforma en plan för kartläggning av önskemål och behov av fritidsaktiviteter hos flickor och pojkar med funktionsnedsättning. Planen ska även omfatta en kartläggning av föreningar som kan tillmötesgå de önskemål som lyfts av målgruppen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn som deltar i lovaktiviteter i förvaltningens regi	115				900	900		Tertial 1 2018
 Antal föreningar som bedriver verksamhet i förvaltningens parklekar						5 st		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En översyn av arbetet inom parklekarna genomförs i syfte att tillgängliggöra parklekarna för verksamhet som bedrivs av föreningslivet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med översynen har inletts och i dagsläget är två föreningar aktiva med egen verksamhet inom parklekarna.			
 Förvaltningen genomför riktade insatser för att erbjuda flickor idrottsaktiviteter	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har under tertialen fortsatt arbetet tillsammans med föreningslivet för att erbjuda riktade idrottsaktiviteter för flickor. Skarpnäcks FF bedriver i samarbete med förvaltningen och Skarpatorpsskolan fotboll för flickor i åldern 6-9 år. Även handboll erbjuds riktat till flickor, två kvällar i veckan, i samarbete med Årsta AIK.			
 Förvaltningen tar fram en underhållsplan för fritidsgårdar och parklekar	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med en underhållsplan för fritidsgårdar och parklekar kommer att påbörjas under hösten.			
 Utveckla fritidsaktiviteter för flickor och pojkar med funktionsnedsättningar ("En stad för alla" mål 7)	2016-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Förvaltningen avser att arbeta fram en plan för att undersöka intresset kring vilka fritidsaktiviteter som skulle kunna efterfrågas för aktuella flickor och pojkar samt utreda vilka föreningar som finns i stadsdelen som är engagerade i målgruppen och utveckla samverkan med dem.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta erbjuda ett kulturutbud som präglas av en mångfald av aktiviteter och föreställningar riktade till personer i alla åldrar. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Skarpnäcks kulturhus har uppdraget att erbjuda ett brett kulturutbud för stadsdelsområdets invånare och besökarna ska erbjudas möjlighet att både delta i, uppleva och själva organisera olika aktiviteter. Arbetet med att utveckla kulturutbudet fortsätter genom att lokaler tillgängliggörs för kulturskapare som erbjuder utåtriktad verksamhet. Antalet aktiviteter som drivs självständigt av föreningar fortsätter att öka, och under perioden har Skarpnäcks kulturhus arbetat för att uppmärksamma initiativ till egen organisering i syfte att erbjuda stöd i form av lokaler och personalresurser vid genomförande av aktiviteter.

Under våren har Skarpnäcks kulturhus inlett ett samarbete med daglig verksamhet och konstskola i syfte att erbjuda kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen planerar att bedriva ett socialt center inom Skarpnäcks kulturhus samt starta en studiecirkel, i syfte att öka förutsättningarna för det att bli en föreningsdriven mötesplats. Förvaltningen avser att investera i kulturhusets lokaler för att höja kvalitén och öka möjligheterna för föreningar och enskilda att bedriva verksamhet på egen hand i lokalerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter				73,4 %		74 %	74 %	2018

Nämndmål:

Kulturutbudet i Skarpnäck är mångsidigt och tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar med att utveckla kulturutbudet och att göra Skarpnäcks kulturhus till en demokratisk mötesplats. Målsättningen är att alla ska kunna delta oavsett förutsättningar och bakgrund. Kulturhuset erbjuder en mångfald av aktiviteter och föreställningar till personer i alla åldrar. Där erbjuds även lokaler och kurser för att möjliggöra eget kulturskapande och lokalt engagemang.

Inom förskolan och äldreomsorgen ges möjlighet till kulturupplevelser och skapande

verksamhet. Barnens kulturskapande är en integrerad del av lärandet och de får även ta del av professionella kulturupplevelser. Den öppna mötesplatsen för äldre och aktivitetscentret erbjuder aktiviteter som ger äldre personer ökad tillgång till kultur och sociala nätverk. De boende på Hemmet för gamla får tillgång till kulturupplevelser utifrån individens behov och förutsättningar.

Förväntat resultat

Invånare i alla åldrar, oavsett kön, könsuttryck, bakgrund och funktionsförmåga använder Skarpnäcks kulturhus som en mötesplats för mångsidig kultur och eget skapande. Inom förskolan, parklekar, fritidsgårdar, aktivitetscenter och den öppna mötesplatsen för äldre ges möjlighet till kulturupplevelser och skapande verksamhet. De boende på Hemmet för Gamla får ökad tillgång till kulturupplevelser.

Analys

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att erbjuda ett brett kulturutbud genom att tillgängliggöra lokaler åt kulturskapare som kan erbjuda utåtriktad verksamhet. Samarbetet med föreningslivet fortsätter att utvecklas för att kunna möjliggöra fler öppna aktiviteter för stadsdelsområdets invånare. Under tertiälperioden har 107 öppna aktiviteter genomförts inom Skarpnäcks kulturhus, vilket är en ökning i jämförelse med föregående år då sammanlagt 150 öppna aktiviteter genomfördes. Ett samarbete har inletts under våren med en konstskola och en daglig verksamhet i syfte att erbjuda olika former av aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar.

Skarpnäcks kulturhus verkar för att möjliggöra egen organisering av målgrupper genom att stödja egna initiativ med lokaler och personalresurser vid genomförande av aktiviteter. Syftet är att öka invånarnas delaktighet och stärka Skarpnäcks kulturhus som en demokratisk mötesplats. Under hösten kommer en studiecirkel att startas med målsättningen att bygga upp en hållbar grund för en föreningsdriven mötesplats. Förvaltningen planerar även att investera i lokalerna för att öka förutsättningarna för detta. Förvaltningen har ansökt om bidrag för processtöd och för en samordnande person som kan projektleda det sociala centret under hösten.

Alla förskoleenheter bedömer att de kommer att nå målet om att 80 procent av barnen ska få minst en professionell kulturupplevelse per termin. Många barn har varit på teater, exempelvis föreställningen "Frö" som spelats på Skarpnäcks kulturhus.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn som får minst en professionell kulturupplevelse per termin				85,14 %		80 %		2018
 Antal deltagare på den öppna mötesplatsens kulturaktiviteter för äldre				1 224		900		2018
Analys Under perioden januari-mars var det totala deltagandet vid kulturaktiviteter 379, varav 68 av dessa var män vilket motsvarar 18 procent. De kulturaktiviteter som genomförts är högläsning, filmvisning, ulltovning, kulturutflykter, att göra film med en								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
surfplatta och musikunderhållning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Hemmet för gamla tar fram en plan för ökade möjligheter till kulturupplevelser för de boende	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En enkätundersökning har genomförts där de boende har fått svara på frågor om vilka kulturupplevelser de önskar genomföra och hur högt de prioriterar de olika önskemålen. Under våren kommer en plan tas fram utifrån de inkomna enkätsvaren.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta med kvalitetsutveckling, bemötande och delaktighet för de äldre. Flertalet indikatorer bygger på resultat från brukarundersökningar som kommer senare under året. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

För att säkerställa att insatserna är av god kvalitet, oavsett utförare, följer förvaltningen upp verksamheter i både egen och enskild regi. Förvaltningen driver sedan 1 oktober 2017 vård- och omsorgsboendet Hemmet för gamla i egen regi. En verksamhetsanpassning som innebär att B-huset stängts och antalet platser minskat från 129 till 63 har slutförts under tertiälperioden.

Förvaltningens arbete med att möjliggöra samt öka de äldres delaktighet när det gäller utredningsförfarandet och beviljade insatser fortgår och är ett prioriterat område. Gällande flera av indikatorerna uppnådde inte förvaltningen de uppsatta årsmålen och flera åtgärder är därmed vidtagna för att höja resultaten så att årsmålen nås. Att öka och möjliggöra de äldres delaktighet ser förvaltningen som en viktig aspekt som till stor del påverkar resultaten gällande indikatorerna.

Majoriteten av förvaltningens brukare bor på andra boenden än vård- och omsorgsboendet i egen regi, vilket innebär att möjligheten att kunna påverka måltidssituationen och möjligheten att komma utomhus är begränsad. Förvaltningen följer upp beviljade insatser genom individuppföljningar och i samverkan inom staden genomförs verksamhetsuppföljningar gällande förvaltningens utförare. På det vård- och omsorgsboende som drivs i egen regi har flera åtgärder genomförts för en ökad kvalitet och nöjdhet vad gäller maten, måltidssituationen och möjligheten för den boende att komma utomhus.

En av de åtgärder som förvaltningen genomfört på vård- och omsorgsboendet i egen regi är en översyn av den fysiska miljön i matsalen, vilket resulterat till att nya möbler inhandlats för att

främja social interaktion och de boendes behov. Revidering av rutiner för kontaktmannaskap har utformats vilket innebär att kontaktpersonen nu ansvarar för upprättande och uppföljning av genomförandeplanen. Åtgärderna som vidtagits har även genomförts med målsättningen att öka den äldre delaktighet och möjlighet att kunna påverka utformningen av insatsen. Inom förvaltningen fortgår arbetet med den interna samverkan för att säkerställa att det finns upprättade genomförandeplaner utifrån rambeställningar för att möjliggöra omsorgstagarens delaktighet.

Avdelningen för äldreomsorg inom förvaltningen deltar under året i en satsning på kompetensutveckling inom jämställdhets- och mångfaldsfrågor, normkritik och hbtq-kompetens. Flertalet utbildningsdagar och efterföljande workshops har genomförts med chefer och medarbetare inom avdelningen under tertiälperioden.

En identifierad jämställdhetsutmaning inom förvaltningen är andelen manliga besökare på mötesplatserna för äldre som är betydligt färre än de kvinnliga besökarna. Mötesplatserna har infört nya aktiviteter under tertiälperioden som dock inte lett till en ökning av andel manliga besökare som var förhoppningen. Antalet besökare har visserligen ökat, både män och kvinnor, men antalet kvinnor har ökat mer än männen. Förvaltningen planerar att genomföra en fokusgrupp under våren med syfte att få vetskap om vilka aktiviteter som efterfrågas för att kunna öka andelen manliga besökare på mötesplatserna.

Beställarenheten för äldre analyserar även varje månad statistik avseende antal beviljade timmar gällande insatser som ges utifrån kön och ålder. Hittills under första tertiälperioden framgår det inte att det finns några större skillnader gällande fördelning av resurserna utifrån vare sig kön eller ålder. Vidare analyser behöver göras huruvida de fördelade resurserna tillgodoser de äldre behov.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				60 %		72 %	72 %	2018
Analys På det vård- och omsorgsboende som drivs i egen regi har flera åtgärder genomförts för en ökad kvalitet och nöjdhet vad gäller maten och måltidssituationen. Bland annat har dietist genomfört måltidsobservationer för att identifiera förbättringsområden. Hälso- och sjukvårdspersonalen har genomgått fördjupningsutbildning med fokus på nutrition, sittställning samt måltidsmiljö. Även en översyn av den fysiska miljön i matsalen har genomförts. Utifrån möjliga åtgärder som vidtagits bedömer förvaltningen att årsmålet kommer uppnås.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				46 %		56 %	56 %	2018
Analys På det vård- och omsorgsboende som drivs i egen regi har åtgärder genomförts för en ökad kvalitet med särskilt fokus på möjligheten till utevistelse för att kunna uppnå årsmålet. En av de åtgärder som genomförts är införandet av nya rutiner gällande kontaktmannaskap och i samband med att nya rutiner införts har även ansvarsbeskrivningen för kontaktpersonen för den boende förtydligats om utevistelse, individanpassade aktiviteter och egentid. Utifrån möjliga åtgärder som vidtagits bedömer förvaltningen att årsmålet kommer uppnås.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan				79 %		85 %	85 %	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen								
  Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen				87 %		88 %	84 %	2018
  Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen				86 %		87 %	85 %	2018
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				10,5		10	Max 10 personer	2018
Analys Även om det uppsatta årsmålet inte uppnåddes fullt ut så är förvaltningens bedömning att det finns en god kontinuitet inom hemtjänsten i egen regi. Förvaltningen menar på att kontinuiteten även måste beaktas utifrån flera andra aspekter såsom stabilitet i personalgruppen, målgruppen som tar emot insatserna och brukarnas upplevda nöjdhet med personalen som utför hemtjänstinsatserna. Utifrån dessa aspekter bedöms kontinuiteten vara god inom den kommunala hemtjänsten.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställdheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män över 65 år i Skarpnäck har ett värdigt och tryggt liv

 Uppfylles helt

Beskrivning

Äldre kvinnor och män som behöver hjälp och stöd får insatser av god kvalitet. Verksamheterna präglas av tillgänglighet, delaktighet och jämställdhet. Upprättandet av en genomförandeplan ger inflytande över insatsen, ökat självbestämmande och värdighet för den äldre. För att ytterligare öka de äldres inflytande fortsätter arbetet med att införa ramtid inom hemtjänsten. Kontinuitet och väl fungerande kontaktmannaskap har stor betydelse för de äldres trygghet.

En anhängigkonsulent ger stöd till anhöriga som vårdar äldre. Förvaltningens öppna mötesplats och aktivitetscenter, samt den biståndsbedömda dagverksamheten, ger äldre kvinnor och män trygghet, social stimulans och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Andelen äldre kvinnor och män som upplever att de är delaktiga i sitt biståndsbeslut och kan påverka hur insatserna utförs ökar. De äldre är nöjda med de insatser och det bemötande de får och känner sig trygga. En högre andel av de boende på Hemmet för Gamla är nöjda med maten, måltidssituationen och möjligheten till utevistelse. De äldre kvinnor och män som kommer till förvaltningens aktivitetscenter och öppna mötesplats är delaktiga i utformningen av verksamheten, nöjda med de aktiviteter som erbjuds och med personalens bemötande. Anhöriga som vårdar äldre får ett gott stöd.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppfyllas under året. Flera indikatorer bygger på resultat från brukarundersökningar som kommer senare under året.

Beställarenheten för äldre genomför två gånger per år en egen brukarundersökning. Senaste resultatet från höstens undersökning visade på att de äldre upplever att de får ett gott bemötande och känner sig delaktiga i sitt biståndsbeslut. Arbetet med att öka andelen SIP (samordnad individuell plan) i all gemensam planering och biståndshandläggarnas arbete med att skriva rambeställningar fortgår, detta som ett led i förvaltningens utvecklingsarbete med att öka de äldres delaktighet och inflytande över insatserna.

För att säkerställa att alla som ansöker om insatser från förvaltningen behandlas objektivt, likvärdigt och jämställt tog beställarenheten för äldre under 2017 fram en ny utredningsmall. Den nya mallen är utformad så att den ska vara lättläst för äldre och anhöriga, för att öka deras möjlighet till delaktighet i handläggningsprocessen. Utredningsmallen ska under våren kompletteras med en intervjuguide utifrån ett intersektionellt perspektiv som är framtagen av enhetens styrgrupp för jämställdhet.

Arbetet med att förbättra samverkan med vårdcentralerna i stadsdelsområdet fortsätter. Ett samverkansmöte med vårdcentralerna hölls under januari månad med fokus på hur den fortsatta samverkan med primärvården behöver utvecklas utifrån den nya lagstiftningen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård som trädde i kraft vid årsskiftet. Beställarenheten för äldre kommer omorganisera sitt arbete under året för att möta upp förändrade behov utifrån lagändringen.

För att öka omsorgstagarnas inflytande och möjligheten för medarbetarna att tillmötesgå deras behov skedde en övergång till ramtid inom Skarpnäcks kommunala hemtjänst under hösten. Föregående års resultat från stadens brukarundersökning visade att de äldre som får hjälp från den kommunala hemtjänsten är mycket nöjda. För att lyckas bibehålla det goda resultatet har förvaltningen fortsatt att vidareutveckla arbetet med upprättande av genomförandeplaner och planera utifrån ramtid.

Hemmet för gamla har övertagits i egen regi under hösten där flera åtgärder gjorts sedan förra året för att öka de boendes upplevelse av delaktighet och trygghet. En av de åtgärder som genomförts är att arbetsgrupperna genomgått en förändring under vintern för att skapa jämna arbetsgrupper utifrån kompetens och ansvarsområden. Verksamheten har även genomfört en översyn av befintliga rutiner och reviderat dessa med fokus på uppdrag och utifrån ett brukarperspektiv.

Avdelningen för äldreomsorg inom förvaltningen har beslutat att årets fokusområden är

jämställdhet och mångfald samt våld i nära relationer. Samtliga enheter inom avdelningen deltar under året i en satsning på kompetensutveckling inom jämställdhets- och mångfaldsfrågor, normkritik och hbtq-kompetens. Inom avdelningen är även flera utbildningar om våld i nära relationer inplanerade att genomföras under 2018.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel besökare på den öppna mötesplatsen för äldre och aktivitetscentret som är nöjda med personalens bemötande				100 %		100 %		2018
● ♀ Andel boende på Hemmet för Gamla som anser att personalen brukar ta hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras						72 %		2018
● ♀ Andel boende på Hemmet för Gamla som är nöjda med personalens bemötande						95 %		2018
● ♀ Andel äldre med biståndsbedömd dagverksamhet som är nöjda med personalens bemötande				94 %		95 %		2018
● ♀ Andel äldre med insatser från den kommunala hemtjänsten som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål				88 %		88 %		2018
● ♀ Andel äldre med insatser från den kommunala hemtjänsten som är nöjda med personalens bemötande				99 %		97 %		2018
● ♀ Andel äldre som känner sig delaktiga i sitt biståndsbeslut				75 %		75 %		2018
● ♀ Andel äldre som är nöjda med biståndshandläggarens bemötande				91 %		92 %		2018
● ♀ Antal besök på den öppna mötesplatsen för äldre och aktivitetscentret				9 505 st		9 500 st		2018
Analys Under perioden januari-mars har de både mötesplatserna haft totalt 3389 besök och årsmålet förväntas därmed att uppnås. Av dessa besökare var 2998 kvinnor och 391 män. Männen utgör endast 11,5 procent av deltagandet för perioden och därmed planeras vidare åtgärder under året för att öka andel manliga besökare. Antalet besökare har jämfört med föregående år för samma period ökat med 18 procent (625 fler besök), både antal kvinnor och män har ökat men där kvinnorna har ökat mer än männen. Förvaltningen bedömer att ökningen av antal besökare beror på en satsning som gjorts inom stadsdelsområdet om att erbjuda nya aktiviteter.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Antal vägledande samtal med anhöriga till äldre inom förvaltningens anhörigstöd				60 st		50 st		2018
Analys Anhörigkonsumenten har under tertialperioden genomfört 27 st stödsamtal med anhöriga till äldre, jämfört med antal stödsamtal för samma period under föregående år visar resultatet på att stödsamtalen ökat med 37 procent och prognosen är att årsmålet uppfylls. Merparten av stödsamtalen har genomförts med kvinnor som vårdar sin livskamrat i deras gemensamma hem.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför en utbildningssatsning inom jämställdhet, mångfald och hbtq-frågor inom avdelningen för äldreomsorg.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Samtliga enheten inom avdelningen för äldreomsorg deltar under året i en satsning på kompetensutveckling inom jämställdhets- och mångfaldsfrågor, normkritik och hbtq-kompetens. Utbildningssatsningen bekostas av medel från kompetensutvecklingssatsningen. Beställarenheten för äldre har under perioden deltagit på en föreläsning om jämställdhet och normkritik. Skarpnäcks kommunala hemtjänst har under januari och februari månad genomfört halvdagsutbildningar för samtliga medarbetare inom ämnet. Inom Förebyggandeenheten har samtliga medarbetare deltagit på en föreläsning och efterföljande workshop gällande mångfald och jämställdhetsintegrering. Hemmet för gamla som nyligen också beviljats projektmedel kommer att påbörja utbildningssatsningen under hösten.			
 I samverkan med föreningslivet genomför förvaltningen en dialog om hur stadsdelsområdet kan bli mer äldrevänligt.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att följa Stockholm stads miljöprogram och kontinuerligt arbeta med miljöåtgärder i verksamheterna i syfte att minska energiförbrukningen och den negativa påverkan på miljön. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Under perioden har förvaltningen påbörjat ett arbete med att byta ut vitvaror på förskolor för att minska energiförbrukningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				1,21 GWh		1,3 GWh	1785 GWh	2018

Nämndmål:

Energianvändningen i nämndens verksamheter är hållbar

 Uppfylles helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter arbetar med utgångspunkt i Stockholms miljöprogram. Förvaltningen arbetar löpande med att minska energiförbrukningen i verksamheterna. Förvaltningen ansöker om medel för klimatinvesteringar för att minska energiförbrukning i förskolor och på vård- och omsorgsboende.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen minskar i förvaltningens verksamheter. Medarbetarna har kunskaper om energi och klimat för att kunna fatta klimatsmarta beslut.

Analys

För att minska energiförbrukningen har en kartläggning påbörjats av samtliga förskolor äldre än fem år, i syfte att byta ut äldre vitvaror (torkskåp, torktumlare, kyl- och frysskåp). Förvaltningen har även anlitat en konsult som ska ta fram förslag och beräkningar för minskad energianvändning. Byte av armaturer i förvaltningshuset och på vård- och omsorgsboendet hemmet för gamla utreds för närvarande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen byter till mer energisnåla armaturer för att minska energiförbrukning.	2017-04-19	2018-12-31	
 Förvaltningen byter ut vitvaror i verksamheter för att minska energiförbrukning.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen genomför kunskapshöjande aktiviteter för att medarbetare ska kunna fatta klimatsmarta beslut.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kunskapshöjande aktiviteter för medarbetare kommer att genomföras under det miljö- och hållbarhetsforum som arrangeras av förvaltningen i maj 2018.			
 Förvaltningen testar solcellsdrivna papperskorgar med komprimator på utvalda platser.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Solcellsdrivna papperskorgar kommer att sättas upp innan sommaren vid Flatenbadet (tre stycken) och Nytorps gårde (två stycken).			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningens transporter sker på mest miljövänliga sätt. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Dubbdäck används inte på förvaltningens fordon. Förvaltningen använder miljöbilar i möjligaste mån och ökar successivt andelen miljöbilar. Under perioden har förvaltningen bland annat beställt två nya elbilar som ska ersätta diesel- och hybridbilar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon					85 %	85 %	85 %	Halvår 1 2018

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är hållbara

● Uppfylls helt

Beskrivning

Resor, transporter och leveranser i förvaltningens regi genomförs på ett hållbart sätt. Förvaltningen marknadsför och använder tjänstecyklar och kör enbart miljöklassade bilar, som används via en bilpool.

Förväntat resultat

Resor, transporter och leveranser inom förvaltningen är hållbara. Medarbetarna har tillräckliga kunskaper för att kunna fatta klimatsmarta beslut.

Analys

Under perioden har förvaltningen beställt två nya elbilar som ska levereras i september och då ersätta en diesel- och en hybridbil. Två nya laddplatser för elbilar är beställda till garaget i förvaltningshuset. Förvaltningen undersöker alternativa lösningar för transport av mat mellan förskolorna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förvaltningen ser över mattransporter inom förskolan för att hitta mer miljösmarta lösningar	2018-01-01	2018-12-31	
● Två nya laddplatser skapas för förvaltningens elbilar.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vid utgångna leasingavtal för bilar gör förvaltningen en behovsprövning och vid nytecknade ersätts bilar om möjligt med elbilar.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att utföra naturmarkvård i Flatens naturreservat och i Nackareservatet enligt skötselplaner. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Förvaltningen har tilldelats 3 mnkr för naturvård och utveckling av naturreservaten. Naturvård har genomförts i naturreservaten enligt gällande skötselplaner. Arbetet med att utveckla Ekudden till en attraktiv målpunkt har påbörjats.

För att kompensera för de biologiska och ekologiska värden som försvinner då grönytor tas i anspråk för ny bebyggelse har förvaltningen föreslagit att kvarvarande tätortsnära skog ska inventeras och skötselplaner tas fram. Åtgärder ska därefter göras för att stärka den biologiska mångfalden och utveckla de ekosystemtjänster som naturen ger. Insatsen finansieras genom så kallade grönkompensationsmedel och sker i samverkan med exploateringskontoret, som ansvarar för medlen.

Stadsodlingsarbetet sker med hög grad av involvering av stadsdelsområdets invånare. Under våren har en inspirationsföreläsning hållits för de odlingsgrupper som bedriver stadsodling. Annonsering i lokalpress och via webb har gett ett positivt gensvar, ett 20-tal personer har anmält intresse för stadsodling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Utvecklingen i naturreservaten i Skarpnäck är hållbar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Under förutsättning att förvaltningen tilldelas medel kan skötselinsatserna fortsätta och utvecklas. Inriktningen på ekmiljöer, gräsmarker samt att tillföra död ved fortsätter. För att gynna den biologiska mångfalden kommer fler kultur- och gräsmarker att skötas enligt framtagna skötselplan. Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att öka de rekreativa värdena i naturreservaten. En naturstig med nya sittplatser, väderskydd och grillplats vid Orhem kommer färdigställas. Syftet är att öka tillgängligheten med fokus på barn, personer

med funktionsnedsättning och de som är ovana med att vara ute i naturen. Förvaltningen kommer påbörja planeringen inför en utveckling av Ekudden som målpunkt inom Flatens naturreservat.

Förväntat resultat

Reservatens naturvärden och rekreativa värden utvecklas positivt.

Analys

Förvaltningen har tilldelats 3 mnkr för naturvård och utveckling av naturreservaten. Naturvård har genomförts i naturreservaten enligt gällande skötselplaner. Arbetet med att utveckla Ekudden i Flatens naturreservat till en attraktiv målpunkt har påbörjats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel mätillfällen av strandbadens vattenkvalitet som visar på bra vattenkvalitet				100 %		95 %		2018
 Antal slätterängar				8		8 st		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför en inventering av tätortsnära skog.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inventering genomförs i samarbete med exploateringskontoret och resulterar i framtagna skötselplaner. Detta är en del av grön kompensation i samband med nybyggnation.			
 Förvaltningen medverkar i arbetet med att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram för god vattenstatus för Flatensjön.	2017-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen medverkar i utvecklingsdiskussionerna kring området Lilla Sickla	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen undersöker möjligheten att anlägga en officiell badplats vid Söderbysjön	2018-01-01	2018-12-31	
 Strandlinjer inom stadsdelsområdet sköts på så sätt att både rekreation och biologisk mångfald främjas.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom nämndens verksamheter arbetar kontinuerligt med att förbättra möjligheterna till materialåtervinning. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

I slutet av maj organiserar stadsdelsförvaltningen ett omställningsforum med fokus på miljö

och hållbarhetsfrågor. Syftet är att bidra till en hållbar livsstil inom stadsdelsområdet genom ökad kunskap och ökad samverkan. Forumet blir även ett tillfälle för kompetensutveckling och inspirationseminarier för förvaltningens medarbetare, för att öka deras kunskap och intresse för hållbarhetsfrågor.

Förvaltningen arbetar med resurseffektiv avfallshantering med stöd av EU:s avfallshierarki. Hämtning av farligt avfall från nämndens verksamheter sker med regelbundna intervaller.

Nämndmål:

Boende, verksamma och besökare i stadsdelsområdet inspireras till en hållbar livsstil

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen för en dialog med boende och verksamma i stadsdelsområdet kring vilka utmaningar och möjligheter de ser för en hållbar livsstil och medverkar till att skapa kontakt mellan boende, det civila samhället, staden och andra offentliga aktörer kring denna fråga.

Förväntat resultat

Förvaltningen inspirerar till en hållbar livsstil inom stadsdelsområdet, bland annat genom att i samverkan med det civila samhället organisera ett Miljöforum under våren 2018. Förskolan inleder ett hållbarhetsprojekt.

Analys

I slutet av maj organiserar stadsdelsförvaltningen, i samverkan med miljöförvaltningen och det civila samhället, ett omställningsforum med fokus miljö och hållbarhetsfrågor. Det kommer att bestå av en dag med olika utbildningsinsatser för förvaltningens anställda och en dag som är öppen för alla intresserade. Syftet är att bidra till en hållbar livsstil inom stadsdelsområdet genom ökad kunskap och ökad samverkan. Den dag som riktar sig till medarbetarna kommer bland annat att innehålla föreläsningar och workshops om matavfall och resurseffektiva kretslopp, om Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft och stadens arbete för att minska användningen av skadliga kemikalier, samt om hur lokala grannskap kan bidra till social och ekologisk motståndskraft mot klimatförändringar.

Under den dag som är öppen för allmänheten kommer det vara ett antal utställare, exempelvis lokala föreningar som Bagarmossen Resilience center och Enskede lådcyklar.

Miljöförvaltningen kommer att visa "klimatvågen" solpaneler och laddstolpe för elbilar. Det kommer även att hållas en workshop om medborgarförslag bemannad av politiker från stadsdelsnämnden.

Projektet "Hållbar framtid" har påbörjats inom förskolan, se 1.1

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen, i samverkan med det civila samhället, ordnar ett miljöforum under våren 2018.	2018-01-01	2018-05-31	

Nämndmål:

Kretsloppen i nämndens verksamheter är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Beskrivning

Inom stadsdelsområdet finns flera natur- och grönområden, varav två är naturreservat. Dessa producerar en rad ekosystemtjänster som människan och staden är beroende av. Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och ger tjänster som är direkt eller indirekt viktiga för människa och samhälle. De renar luft, vatten och dämpar buller samt har ett högt rekreativsvärde.

Förvaltningen fortsätter arbeta för att säkerställa resurseffektiva kretslopp genom miljöeffektiv avfallshantering samt fortsatt arbete med matavfallsinsamling.

Förvaltningen återvinner möbler och inredning genom återbrukstjänsten Stocket.

Förväntat resultat

Naturreservaten förvaltas och utvecklas väl. Fler av förvaltningens verksamheter sorterar sitt avfall. Matavfallsinsamlingen har ökat. Medarbetarna har fått ökad kunskap om resurseffektiva kretslopp.

Analys

Förvaltningen har identifierat tre adresser som möjliga för införande av matavfallsinsamling och förutsättningarna för detta utreds för närvarande. Förvaltningen har även sett över avfallsabonnemangen för effektivisering och kostnadsreducering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel adresser inom förvaltningen där matavfall omhändertas på ett resurseffektivt sätt.				76		85 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Medarbetare inom förvaltningen utbildas i resurseffektiva kretslopp.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till stadens mål bland annat genom att nämndens förskolor har

genomfört de åtgärder som ingår i nivå 2 i enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Andelen ekologiska livsmedel i nämndens verksamheter som hanterar livsmedel var 58 procent under perioden. Förvaltningen bidrar även till målet genom att arbeta för ökad medvetenhet och kunskap om byggvarubedömningen. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Inom förvaltningen finns ett miljösamordnarnätverk för personal inom förskolan. Nätverket arbetar bland annat med att gå igenom mål och åtgärder kopplat till genomförandet av kemikaliesmart förskola. Det finns även ett köksnätverk som syftar till att främja en ökad andel ekologisk och vegetarisk mat i förskolan, genom inspiration och spridning av goda exempel. Inom förskolan var andelen ekologisk mat 64 procent under perioden.

Den pågående upprustningen av parkleken Skyfallet har ett starkt miljöfokus och är den första i Stockholm som fullt ut följer stadens byggvarubedömning.

Förvaltningen förbereder implementeringen av kemikaliehanteringssystemet Chemsoft. Medarbetare kommer att få utbildning om Chemsoft i samband med det Hållbarhetsforum som organiseras i slutet av maj, och i samband med ett utökat miljösamordnarnätverk.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	70%	2018
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		80 %	80%	2018
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				55,05		50 %	45%	2018
Analys Under perioden var andelen ekologiska livsmedel 58 procent.								

Nämndmål:

Miljön i nämndens verksamheter är giftfri

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolorna följer Stockholm stads vägledning för en kemikaliesmart förskola, och inleder arbetet med nivå tre som bland annat fokuserar på utomhusmiljön. Förskolornas kökspersonal träffas regelbundet i ett nätverk för inspiration och erfarenhetsutbyte, i syfte att utveckla maten utifrån ett hållbarhetsperspektiv och öka andelen ekologisk och vegetarisk mat. Förvaltningen ansöker om medel för att genomföra åtgärder i förskolornas utemiljö, som ett led i arbetet med kemikaliesmart förskola. Miljösamordnarnätverk inom förvaltningen träffas regelbundet för fortbildning och uppföljning av aktiviteter.

Förväntat resultat

Medarbetare inom förvaltningen har ökad kunskap och medvetenhet om kemikalier samt gör kemikaliesmarta inköp. Nivå tre i kemikaliesmart förskola genomförs. Produkter och material med lägre miljökrav fasas ut. Förvaltningens verksamheter har en hög andel ekologisk och vegetarisk mat. Gamla PVC-golv byts ut vid möjlighet. Vid nybyggnation av förskolor och anläggningsarbeten görs miljömedvetna materialval och inköp.

Analys

I maj hålls ett utökat miljösamordnarnätverk där medarbetare från olika verksamheter inom förvaltningen deltar. De kommer bland annat att få utbildning med fokus på klimatsmarta inköp. Syftet är att medarbetarna ska få kunskap och redskap för att kunna välja produkter som innehåller mindre skadliga kemikalier.

Alla förskoleenheter har genomfört nivå i 2 i vägledning för kemikaliesmart förskola, som främst fokuserar på ekologisk mat och kemikaliesmart mathantering. Vissa förskolor har även påbörjat arbetet med en kemikaliesmart utemiljö som ligger under nivå 3 i vägledningen. Förvaltningen kommer under året att följa upp de genomförda åtgärderna för att kvalitetssäkra arbetet med kemikaliesmart förskola.

Alla barn i förskolan serveras vegetarisk mat minst två gånger per vecka i genomsnitt. Andelen ekologisk mat inom förskolan har legat över förvaltningens årsmål under perioden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ekologiska livsmedel i förvaltningens förskolor						60 %		2018
Analys Inom förskolan var andelen ekologisk mat 64 procent under perioden.								
 Andel vegetariska måltider i förskolan						40 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen implementerar Chemsoft, egenkontroll för kemikalier i verksamheterna	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen kartlägger andelen PVC-golv i nämndens öppna verksamheter för barn och unga.	2018-01-01	2018-05-31	
 Förvaltningens förskolor genomför nivå tre i kemikaliesmart förskola, vilket bland annat innebär fokus på utemiljön.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens miljösamordnare deltar i fortbildande nätverk om hållbarhetsfrågor	2018-01-01	2018-12-31	
 Ny personal inom förskolan genomför kemikaliecentrums webutbildning	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till stadens mål bland annat genom att sträva efter god inomhusmiljö i förvaltningens lokaler. Förvaltningen planerar en kartläggning av buller i inomhusmiljön. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i nämndens verksamheter är sund

 Uppfylls helt

Beskrivning

I planeringen av om- och nybyggnation arbetar nämnden förebyggande med risker för störningar i inomhusmiljön. Buller, dålig luftkvalitet och luktstörningar ses över. Skyddsronder genomförs. Förskolans paviljonger med tillfälliga bygglov byts ut allteftersom nya förskolor står klara. Ett arbete pågår för att byta ut äldre belysning i verksamheterna mot modern hållbar belysning.

Förväntat resultat

Inomhusmiljön ger goda förutsättningar för medarbetarna att utföra sina uppdrag och bidrar till god kvalitet i förvaltningens verksamheter.

Analys

Förvaltningen planerar en kartläggning av buller i inomhusmiljön.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bullermätningar och bullerdämpande åtgärder utförs i nämndens verksamheter	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att samverka med högskolor och universitet i regionen inom områdena förskola, socialtjänst, äldreomsorg och administration i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

I samverkan med Södertörns Högskola och Östermalms stadsdelsförvaltning har ett Centrum för professionsutveckling, CPU, startats inom förvaltningens förskolor från och med vårterminen 2018. Det innebär att många studenter gör sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) samtidigt inom centret, för att stärka läraryrket och bidra till utveckling av förskolan. CPU syftar även till att bidra till långsiktig kompetensförsörjning och blivande förskollärares praktiska utbildning, samt stärka samverkan med akademin. Under vårterminen 2018 deltar 8 studenter i VFU inom CPU. Totalt gör 37 studenter sin VFU vid förskolor inom förvaltningen under våren. En student gör sin praktik under socionomutbildningen vid förvaltningens mottagningsenhet.

Förvaltningen har även pågående samarbeten med akademin, exempelvis avdelningen för förskolas samarbete med Stockholms universitet kring projektet "Hållbar framtid".

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	38				48	48	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2018

Nämndmål:

Nämndens verksamheter vilar på en kunskapsbaserad grund

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samarbetar med universitet och högskolor för att säkerställa att verksamhetens arbetsmetoder baseras på forskning och evidens. Förvaltningen erbjuder verksamhetsförlagd utbildning och praktik inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter arbetar utifrån evidensbaserade metoder och med koppling till forskning. Antalet platser för verksamhetsförlagd utbildning och praktik som erbjuds inom nämndens verksamheter ökar.

Analys

Projektet ”Hållbar framtid” bedrivs inom avdelningen för förskola i samverkan med Södertörns högskola. Totalt gör 38 studenter sin praktik eller verksamhetsförlagda utbildning inom förvaltningen under våren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● I samverkan med Södertörns högskola startas ett centrum för professionsutveckling (CPU) inom förskolan	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att förvaltningen har en fortlöpande dialog med lokala företagsorganisationer och sammanslutningar som olika sätt kommer i kontakt med våra brukare och verksamheter i stadsdelsområdet. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Förvaltningen har hållit ett möte med Skarpnäcks näringslivsråd och ett möte tillsammans med polisen, med fokus på trygghetsfrågor i butikerna. Handlarna i stadsdelsområdet och stadsdelsförvaltningen har fattat ett gemensamt beslut om att införa konceptet "trygg i butik"

Den lokala näringslivsanalysen kommer att uppdateras under året i samarbete mellan förvaltningen och Stockholm Business region.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Skarpnäck är ett företagsvänligt stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar med företrädare för det lokala näringslivet inom ramen för näringslivsrådet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningen samverkar med Invest Stockholm och deltar på nätverksmöten om näringslivsfrågor.

Förvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete bedrivs i nära samarbete med det civila samhället, polisen och områdets företagare. Målet är att förebygga brott inom handeln och skapa trygga och inbjudande torg och mötesplatser.

Förväntat resultat

Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt och tryggt. Handlare utsätts inte för brott. Förvaltningen har ett gott samarbete med lokala företag.

Analys

Förvaltningen har bjudit in till ett möte med Skarpnäcks näringslivsråd. Förvaltningen har också arrangerat ett möte tillsammans med polisen för de större lokala handlarna med fokus på trygghetsfrågor i butikerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bjuder in Skarpnäcks näringslivsråd till tre möten under året.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen fortsätter att vidareutveckla arbetssätt för att ge individuellt stöd och insatser till personer som ansöker om ekonomiskt bistånd. Stödet syftar till att öka enskildes möjlighet till egen försörjning och självständighet. Utvecklingsarbetet gällande handlägningsprocess samt förändrings- och motivationsarbete fortsätter inom verksamhetsområdet.

Antalet personer och familjer i behov av ekonomiskt bistånd per månad är oförändrat i jämförelse med tidigare tertialuppföljningar. Sammantaget har 39 personer och familjer

upphört att ansöka om ekonomiskt bistånd under perioden då de uppnått egen försörjning, att jämföra med 2017 då totalt 81 personer uppnådde egen försörjning. Andelen personer som uppnått egen försörjning är något högre bland män, 56 procent jämfört med 44 procent bland kvinnor.

Under tertialperioden har en särskild satsning genomförts för att öka antalet tillhandahållna platser och aspiranter för Stockholmsjobb, vilket lett till att fler personer inom stadsdelsområdet fått Stockholmsjobb under perioden än sammantaget föregående år.

Rekryteringen till feriearbete pågår, med fokus på prioriterade målgrupperna som bland annat består av unga som tillhör barnfamiljer som uppbär ekonomiskt bistånd, ensamkommande unga samt unga med funktionsnedsättning. samarbetet gällande feriearbete inom förvaltningen är fördjupats under våren vilket lett till att fler unga inom prioriterade målgrupperna kunnat uppmärksammas i rekryteringsprocessen. Sammanlagt har 360 unga erbjudits feriearbete hittills varav 110 varit unga tillhört de prioriterade målgrupperna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,48 %	1,5 %	1,57 %	1,46 %	1,5 %	1,5 %	1,6%	Tertial 1 2018
Analys Periodens utfall baseras på antal vuxna och barn som uppbär ekonomiskt bistånd. De könsfördelade uppgifterna är dock enbart baserat på vuxna biståndstagare av mättekniska skäl. Andelen vuxna som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen är 1,54 procent.								
  Andel unga som varken arbetar eller studerar							Fastställt 2018	2018
Analys Mätmetod är under framtagning, och årsmålet kommer att fastställas under 2018.								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,07 %	1,01 %	1,12 %	1,11 %	1,1 %	1,1 %	1,1%	Tertial 1 2018
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	14 st	6 st	8 st	10 st	20 st	20 st	1 000 st	Tertial 1 2018
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	1 st	0 st	1 st	9 st	10 st	12 st	500 st	Tertial 1 2018
Analys Med anledning av periodens utfall kommer en satsning att genomföras i syfte att uppnå målsättningen för året.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				478	380	380 st	9 000 st	Tertial 1 2018
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	10			24	25	25 st	1 000 st	Tertial 1 2018
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi				432 st		380 st	9 000 st	Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödjande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik samt utveckla insatser för målgruppen.	2018-01-01	2018-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män i Skarpnäck är självförsörjande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter med metodutveckling för att minska behovet av försörjningsstöd inom stadsdelsområdet. Prioriterade målgrupper är unga vuxna i åldersgruppen 18-24 år samt barnfamiljer. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter för att stärka arbetet med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden samt för att minska arbetslöshet inom målgrupperna. Anställning inom stadens verksamheter, Stockholmsjobb, fortsätter att erbjudas för att minska arbetslösheten inom stadsdelsområdet.

Ungdomar inom stadsdelsområdet erbjuds sommar-, höstlovs- och jullovsjobb. Unga med funktionsnedsättning är en prioriterad målgrupp för dessa jobb.

Förväntat resultat

Antalet personer och familjer i behov av ekonomiskt bistånd minskar. Fler barn växer upp i hushåll som är självförsörjande. Fler kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden har insatser som på sikt medför ökad delaktighet och ekonomisk jämställdhet i deras livssituation.

Analys

Förvaltningen fortsätter att prioritera målgrupperna barnfamiljer, unga vuxna och sjukskrivna genom att erbjuda ett individuellt anpassat stöd och medverka i utvecklingen av nya arbetssätt

för målgrupperna. Andelen sjukskrivna personer som blir självförsörjande har ökat under tertialperioden, från sju procent under 2017 till 33 procent. Nya arbetsmetoder inom förvaltningen och staden i arbetet med ensamkommande unga har bidragit till ny prognos gällande indikatorn om antalet unga vuxna i behov av ekonomiskt bistånd. Förvaltningens verksamheter samarbetar såväl internt som externt för att bland annat uppmärksamma och stödja personer i behov av insatser för att bryta kriminell livsstil samt unga vuxna som saknar sysselsättning. Sammanlagt har 39 personer blivit självförsörjande under perioden, att jämföra med 2017 då sammanlagt 89 personer uppnådde egen försörjning.

Förvaltningen har etablerat ett samarbete med samordningsförbundet FINSAM som syftar till att utveckla gemensamma arbetssätt för målgruppen sjukskrivna. En kartläggning av målgruppen har genomförts under tertialperioden inom förvaltningen. Kartläggningen kommer att följas upp och utvärderas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förvaltningen har även ett pågående samarbete med FINSAM för att öka antalet samordnade rehabiliteringsplaner inom målgruppen i syfte att öka sjukskrivna personers möjlighet till egen försörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som uppnår självförsörjning genom arbete eller studier	33 %				20	20 %		Tertial 1 2018
Analys Sammanlagt har 98 personer och familjer upphört att ansöka om ekonomiskt bistånd under perioden januari-mars. Av dessa har 32 personer och familjer avslutat kontakten då de har blivit självförsörjande genom arbete eller studier.								
  Andel sjukskrivna personer som når självförsörjning	25 %	33,33 %	20 %		25 %	25 %		Tertial 1 2018
Analys Sammanlagt har åtta personer avslutat sin kontakt med förvaltningen, varav två till arbete eller studier.								
 Antal bidragshushåll per månad med försörjningsstöd	438			438	415	400		Tertial 1 2018
Analys Antalet aktuella personer och familjer i behov av försörjningsstöd har inte minskat i den takt som prognosticerats, varför årsmålet inte bedöms uppfyllas.								
  Antal unga 18-24 år som har ekonomiskt bistånd	49	24	25	46	35	55 st		Tertial 1 2018
Analys Förvaltningen utvecklar arbetssätt riktade till att öka antalet ensamkommande unga i självständigt boende. Med anledning av detta kommer fler ensamkommande unga att aktualiseras inom enheten för ekonomi och arbete än vad som tidigare prognosticeras, varför årsmålet justeras från 35 till 55 unga.								
  Antal vuxna som genomgått behandling för sitt missbruk/beroende och gått vidare till arbetsinriktad rehabilitering	12	9	3	20	20	20 st		Tertial 1 2018
 Summa genomsnittligt medelbidrag per månad och hushåll	9 417 kr			9 264 kr	9 200 kr	9 200 kr		Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför två inspirationskvällar för unga vuxna i samarbete med Jobbtorg Stockholm	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under september och november kommer förvaltningen bjuda in till inspirationskvällar, i samarbete med Jobbtorg, för unga vuxna som står utanför arbetsmarknaden.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stödja barn, unga och deras vårdnadshavare att skapa förutsättningar för en kvalitativ pedagogisk förskoleverksamhet och skolgång i syfte att nå förväntade kunskapsmål. Förvaltningen möjliggör studier för personer i behov av ekonomiskt bistånd som står långt ifrån arbetsmarknaden genom samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Förskolans stödenhet ger stöd till barn, familjer och personal under förskoletiden. För 25 barn som haft verksamhetsstöd i förskolan, och deras familjer, har överlämningsmöten med skolan hållits under våren, för att barnen ska få så en så bra start som möjligt i skolan.

Arbetet med projektet Skarpnäcksmodellen har inletts under våren, i samverkan med Utbildningsförvaltningen. En projektledare har anställts och rekrytering av övrig personal pågår. I april hölls en gemensam workshop för förskolechefer, rektorer från grundskolorna, chefer inom socialtjänsten samt förskolans stödenhet och skolornas elevhälsoteam. Syftet med projektet är att ge ett tidigt stöd till barn, familjer och deras nätverk och därigenom förhindra behov av mer omfattande insatser senare, samt att barn ska ha god närvaro i skolan och klara godkända kunskapsmål. Projektet utgör en viktig del i förvaltningens lokala utvecklingsprogram.

Under våren har femton unga haft stöd av skolsociala team (tidigare PPSS), varav sex flickor och nio pojkar. Skolsociala team syftar till att stötta barn och unga som har hög frånvaro och låg måluppfyllelse i skolan. Uppföljning har genomförts med åtta elever som visat att 75 procent av eleverna har ökat närvaron i skolan med minst 30 procent.

Nämndmål:

Flickor och pojkar deltar i och fullföljer sin utbildning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter medverkar till att stödja barn, unga och deras vårdnadshavare för att säkerställa att barn deltar i och fullföljer sin utbildning. Under 2018 påbörjas arbetet med Skarpnäcksmodellen, som innebär att förvaltningen i samverkan med

Utbildningsförvaltningen och med stöd av sociala investeringsfonden bygger upp en integrerad förskole - och skolstödenhet. Projektet har sin utgångspunkt i förskolans befintliga stödenhet och ska utvecklas till att nå alla barn och föräldrar som behöver stöd under förskoletiden, vid övergången mellan förskola, förskoleklass och de tre första åren i grundskolan. Syftet är att ge ett tidigt stöd till barn, familjer och deras nätverk och därigenom förhindra behov av mer omfattande insatser senare, exempelvis från socialtjänst och elevvårdshälsoteam. Projektet ska kunna stötta föräldrar enskilt och grupp, erbjuda stöd och handledning till medarbetar inom respektive verksamhet, stå för kontinuitet och kompetensöverföring, gällande barnets situation, mellan verksamheterna. En målsättning med projektet är att barn ska ha god närvaro i skolan och klara godkända kunskapsmål.

Arbetet inom pilotprojektet samverkan, skola och socialtjänst, PPSS, kommer att fortsätta för att stötta barn och unga som har hög frånvaro och låg måluppfyllelse i skolan. Erfarenheter från projektet kommer att ligga till grund för framtida skolsociala stödteam.

Förväntat resultat

Skolnärvaron ökar och fler barn fullföljer grundskolan och blir behöriga till gymnasieskolan.

Analys

Arbetet med projektet Skarpnäcksmodellen har inletts i samverkan med Utbildningsförvaltningen. En projektledare har anställts och rekrytering av övrig personal pågår. I april hölls en gemensam workshop för förskolechefer, rektorer från grundskolorna, chefer inom socialtjänsten samt förskolans stödenhet och skolornas elevhälsoteam.

Under våren har femton unga haft stöd av skolsociala team, varav sex flickor och nio pojkar. Sju av dessa unga har nyligen erhållit insats och en uppföljning gällande ökad närvaro har därför inte gjorts ännu. Av övriga åtta har sex unga ökat närvaro med minst 30 procent. För två unga har insatsen ännu inte medfört ökad närvaro i skolan vilket bedöms bero på att ungdomen varit ifrån skolan under lång tid. Insatsens effekt bedöms därför bli mer fördröjd i jämförelse med andra elever som erhåller insatsen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som ökat sin närvaro i skolan efter att ha fått stöd genom pilotprojektet skola och social samverkan						60 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inleda arbetet med Skarpnäcksmodellen - integrerad förskole- och skolstödsenhet.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål dels genom att nämndens verksamheter har ekonomi i balans och arbetar proaktivt med åtgärder vid avvikelser och dels genom att använda resurser för att skapa resultat och positiva effekter för våra invånare. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsmålet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,84 %		100 %	100 %	Tertial 1 2018
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			100 %		100,1 %	100 %	Tertial 1 2018
● Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018

Nämndmål:

Nämndens resurser används väl med fokus på resultat för invånare i Skarpnäck

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen strävar efter att varje verksamhetsområde bär sina kostnader utifrån tilldelade medel. Förvaltningen omfördelar medel utifrån att enheter ska få rimliga förutsättningar att uppfylla målen. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering. En sammanhållen socialtjänst genomför insatser med målet att åstadkomma goda resultat för invånarna.

Förväntat resultat

Befintliga resurser används optimalt och målen för de vi är till för uppnås. Invånarna får största möjliga nytta för sina skattepengar. Ekonomiska resurser fördelas lika, och i enlighet med den enskildes behov, mellan män och kvinnor, flickor och pojkar. Verksamhetens behov av lokaler är tillgodosett. Utformningen av lokalerna stödjer verksamheternas utveckling.

Analys

Prognosen bygger på ett periodiserat utfall till och med april 2018, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och

prestationsförändringar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen etablerar ett administratörsnätverk i syfte att utveckla den ekonomiadministrativa handläggningen och stärka professionen	2018-01-01	2018-05-31	
 Förvaltningen genomför analyser med stöd av genusbudgetering på ett urval av nämndens verksamheter.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen genomför en pilotstudie inom genusbudgetering för att synliggöra resursfördelning mellan kvinnor och män	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen vidareutvecklar metoder och arbetssätt för tvärprofessionellt stöd till chefer för kvalitetsutveckling och ekonomisk uppföljning	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering och likabehandling. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året.

Arbetet med jämställdhetsintegrering fortgår, framför allt inom avdelningarna för förskola (se 1.1), äldreomsorg (se 1.7) och prevention, fritid och kultur (se 1.5). Förvaltningen har påbörjat ett arbete med jämställdhetsbudgetering och gjort en kartläggning av kostnader fördelade efter kön inom barn- och ungdomsvård. Flera granskningar pågår eller planeras inom avdelningen för individ och familjestöd, bland annat kommer en granskning att genomföras inom verksamhetsområdet barn och unga utifrån jämställdhetsperspektiv (se 1.2 och 3.3).

Arbetet med att utveckla jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden pågår. Under perioden har 13 egenupprättade ärenden tagits upp för beslut i stadsdelsnämnden. Av dessa har jämställdhetsanalyser gjorts i sex ärenden: Verksamhetsberättelse för år 2017, Ej verkställda beslut kvartal 4 2017, Fördelning av föreningsbidrag, Månadsrapport för mars 2018, Revidering av delegationsordning och Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021. I två ärenden, Boendeplan för äldre 2019 med utblick mot 2040 och Tillsyn av tobak och folköl 2017 samt tillsynsplan för 2018 har förvaltningen gjort bedömningen att det inte är relevant och/eller möjligt att göra en jämställdhetsanalys, utifrån de underlag som finns i ärendena. I fem ärenden har ingen jämställdhetsanalys gjorts: Lex-Sarah ansvariga, Månadsrapport för februari 2018, Patientsäkerhetsberättelse för år 2017, Dataskyddsombud

och beslut om medel för Kvinnors organisering. Förvaltningen behöver utveckla sitt arbete med att systematiskt göra jämställdhetsanalyser i egenupprättade ärenden, och i de fall det inte bedöms vara relevant och/eller möjligt, att tydligt motivera och dokumentera skälen till detta.

Nämnden har beviljat medel för kvinnors organisering till föreningar som på olika sätt kommer att arbeta för att stärka kvinnors ställning i lokalsamhället. Bland annat kommer insatser göras för att öka valdeltagandet bland utlandsfödda kvinnor, främja kvinnors kulturutövande, skapa mötesplatser för hbtq-kvinnor och kurser i feministiskt självförsvar kommer att hållas.

SKL-projektet Modellkommuner, som förvaltningen ska delta i tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör, Älvsjö och Farsta stadsdelsförvaltningar, kommer att inledas i slutet av maj.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	61,54 %				80 %	100 %	100 %	Tertial 1 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter skapar lika värde för kvinnor, män, flickor och pojkar

 Uppfylles helt

Beskrivning

Arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten fortsätter. Könstillhörighet och könsuttryck ska inte ha någon påverkan på den insats, den service eller det bemötande som invånarna får. Arbetet med jämställdhetsanalyser fortsätter i syfte att identifiera åtgärder för att komma tillrätta med omotiverade skillnader mellan könen. Under året kommer arbetet med jämställdhetsintegrering intensifieras inom avdelningen för individ och familjestöd, med särskilt fokus på enheten för ekonomi och arbete. Arbetet med jämställdhet och normkritik ska även stärkas ytterligare i de kommunala förskolorna. Alla förskoleenheter ska under året genomföra minst en jämställdhetsanalys som leder till förslag på åtgärder.

De enheter som genomfört fördjupade satsningar på jämställdhetsintegrering går vidare i arbetet. Avdelningen för äldreomsorg deltar i en utbildningsinsats om jämställdhet, mångfald och hbtq-frågor. Inom avdelningen för förebyggande arbete och kultur fortsätter arbetet för att säkerställa att alla känner sig välkomna och trygga i verksamheterna.

Förväntat resultat

Alla enheter inom förvaltningen går vidare i arbetet med jämställdhetsanalys och minst hälften av enheterna genomför en jämställdhetsanalys som leder till förslag på åtgärder. Medarbetare och chefer får ökad kunskap och bättre verktyg för jämställdhetsarbete, bland annat genom systematiskt erfarenhetsutbyte inom förvaltningen. Jämställdhetsperspektivet beaktas och tydliggörs i förvaltningens beslutsunderlag.

Analys

Nämndmålet bedöms uppfyllas under året. Arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalys fortsätter inom nämndens verksamheter, vilket beskrivs närmare under respektive verksamhets- och nämndmål, samt under kommunfullmäktiges verksamhetsmål ovan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som har genomfört en jämställdhetsanalys och tagit fram åtgärdsförslag						50 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska, i samarbete med Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning och med stöd av stadsledningskontoret, utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering genom SKL:s projekt Modellkommuner.	2018-05-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningen bedriver ett systematiskt arbete för att identifiera och förebygga risker och skapa en hållbar och inkluderande arbetsmiljö.

Förvaltningen har informerat samtliga medarbetare om förvaltningens riktlinjer gällande kränkande särbehandling samt skickat ut riktlinjerna till samtliga medarbetare. Utöver tas riktlinjerna upp på enheternas APT varje år.

I arbetet med åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkningar ser förvaltningen ett behov av kunskapshöjande åtgärder och att skapa en gemensam utgångspunkt för det fortsatta arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering. Samtliga medarbetare i förvaltningen kommer därför att genomgå stadens diplomerande utbildning "Allas rätt". Den administrativa avdelningen är först ut som pilot. Efter utvärdering och eventuella justeringar kommer koncept och stödmaterial vara tillgängligt för hela förvaltningen. Målet är att alla avdelningar

ska påbörja utbildningen under 2018. Förvaltningen kommer att bjuda in en konsult till chefsforum som fokuserar på sexuella kränkningar och ge cheferna verktyg i hur arbeta med detta.

Under året har förvaltningen byggt upp och genomfört en arbetsmiljöutbildning i egen regi. Utvärderingen av denna var positiv varför den kommer att ske ännu en gång under hösten. För att ytterligare stötta cheferna i arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbete, tar förvaltningen fram ett årshjul för arbetsmiljöarbetet samt för APT. Sjukfrånvaron har ökat något inom förvaltningen och ligger över årsmålet. Sjukfrånvaron finns framförallt inom förskolan och äldreomsorgen vilket är två stora verksamheter inom förvaltningen. Den korta sjukfrånvaron ligger något högre än förvaltningens årsmål. Förvaltningen ser vikten av fortsatta tidiga insatser och hälsofrämjande åtgärder som motverkning till ökning av sjukfrånvaron. Förvaltningen arbetar med att följa upp långtidssjukskrivningar för att stödja cheferna i arbetet, fånga upp och göra analys på orsak till ökningen.

Förvaltningen hade låg svarsfrekvens på medarbetarenkäten och kommer att göra en analys av orsaken. Dock har resultatet visat på ett AMI på 81, och resultatet för ledarskap har ökat sedan föregående år.

Arbetet med stadens handlingsplan för förbättrade arbetsvillkor för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter med fokus på introduktion och mentorskap.

Ett arbete med att utveckla förvaltningens process kompetensförsörjningsarbete pågår. Förvaltningen kommer att arbeta med kompetensförsörjning utifrån ett årshjul där den långsiktiga förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen kommer att ligga som grund för enheternas verksamhetsplanering och kommande individuella kompetensplaner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex				81		81	81	2018
  Index Bra arbetsgivare				82		84	84	2018
  Sjukfrånvaro	7,3 %	4,1 %	7,7 %	6,8 %	6,7 %	6,7 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2018
Analys Sjukfrånvaron har ökat och ligger nu över förvaltningens mål. Kvinnors sjukfrånvaro ligger högre än männens liksom staden i helhet. Sjukfrånvaron finns framförallt inom förskolan och äldreomsorgen vilket är två stora verksamheter inom förvaltningen och där en stor del av de anställda är kvinnor.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,6 %	2,3 %	2,7 %	2,6 %	2,4 %	2,4 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2018
Analys Den korta sjukfrånvaron ligger något högre än förvaltningens årsmål. Förvaltningen ser vikten av fortsatta tidiga insatser och hälsofrämjande åtgärder för att motverka ökande sjukfrånvaro.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Arbetsplatserna har en hållbar och inkluderande arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete där åtgärder mot diskriminering och för inkludering ingår, skapas en hållbar och inkluderande arbetsmiljö. Förvaltningen kartlägger risker på arbetsplatserna och utvecklar under året sina dokument för det systematiska arbetsmiljöarbetet och för åtgärder mot diskriminering. I det systematiska arbetsmiljöarbetet inkluderas även arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö.

Genom att tidigt uppmärksamma risker och undanröja hinder för frisknärvaro skapar förvaltningen förutsättningar för fortsatt sjunkande sjukfrånvaro och hållbar arbetshälsa. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fokuserar på ett mer effektivt arbete i det tidiga skedet för att minska de långa sjukskrivningarna över 91 dagar.

Delaktighet och medledarskap är en förutsättning för en hållbar och inkluderande arbetsmiljö, där medarbetarna tar ansvar för verksamhetens utveckling. Tydlighet i mål och uppdrag är viktiga delar. Med ett tydligt samverkansavtal skapas förutsättningar för god samverkan mellan chefer, medarbetare och fackliga förbund.

Personalpolicyn implementeras i förvaltningen och arbetet med att förankra policyn i verksamheterna fortsätter. Personalpolicyn är ett av stadens styrdokument och ska återspeglas i verksamheterna och de stöddokument som används.

Arbetet med stadens handlingsplan för förbättrade arbetsvillkor för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter och en ny handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare tas fram under året.

För att skapa goda arbetsvillkor utarbetas en handlingsplan med syfte att göra heltidsanställning till norm och minska ofrivilligt deltidsarbete.

Förväntat resultat

Indexen bra arbetsgivare och psykosocial arbetsmiljö ökar och sjukfrånvaron fortsätter minska. Kunskap om organisatorisk och social arbetsmiljö ökar bland chefer och medarbetare. Medarbetarnas upplevelse av att de har en bra arbetssituation stärks. Medarbetare upplever att de är respekterade på sin arbetsplats. Förvaltningen behåller och attraherar kompetenta chefer och medarbetare. Personalomsättningen i förvaltningen ligger mellan 9 - 12 procent.

Analys

Förvaltningen har från januari 2018 implementerat friskvårdsbidrag för att skapa möjligheter för de medarbetare som inte kan nyttja friskvårdstimmen, att ändå motiveras till friskvård. Ett årshjul har tagits fram gällande arbetsmiljöarbete kommer att stödja cheferna att strukturera och dokumentera sitt systematiska arbetsmiljöarbete. Gällande incidenthanteringssystemet IA stödjer förvaltningen cheferna i form av att vid APT eller ledningsgrupper, informera och utbilda i IA systemet. Detta för att säkerställa att olyckor och tillbud rapporteras och utreds som de ska. Arbetet med sjukfrånvaro effektiviseras genom att ställningstagande till handlingsplan för återgång görs i ett tidigt skede av sjukfrånvaron.

Förvaltningen arbetar för att ta fram rutiner för internkontroll i syfte att bland annat säkerställa rekryteringsprocessen och att rätt kompetens är rekryterad.

Förvaltningen har haft förvaltningsövergripande introduktion för nyanställda samt återkommande erbjudande om pensionsinformation för de över 55 år.

En kartläggning av förvaltningens allmänna visstidsanställningar och ofrivilliga deltidsanställningar pågår och en handlingsplan ska tas fram för att minska andelen. Förvaltningen bedömer att det är möjligt att minska andelen allmänna visstidsanställningar med 30 procent under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel allmänna visstidsanställningar av totalt antal anställningar	8 %					10 %		2018
Analys Andelen allmänna visstidsanställda ligger idag under årsmålet och beräknas minska ytterligare under återstående del av året.								
  Andel deltidsanställda medarbetare som har en ofrivillig deltidsanställning	30 %					10 %		2018
Analys Andelen ofrivilligt deltidsanställda ligger för närvarande högre än årsmålet men beräknas minska under året.								
 Andel enheter som har en handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet och följer upp den löpande	70 %					80 %		2018
Analys Förvaltningens bedömning är att cirka 70 procent av enheterna har en dokumenterad plan för det systematiska arbetsmiljöarbetet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen implementerar friskvårdspeng.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen tar fram en handlingsplan för förbättrade arbetsvillkor för barnskötare och förskollärare	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen tar fram en plan för ökad arbetshälsa och rehabiliteringsarbete.	2018-01-01	2018-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Förvaltningen utvecklar introduktionen inom socialtjänsten genom projektet Kompetenstrappan.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Cheferna utövar ett gott ledarskap och medarbetarna har rätt kompetens

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ett ledarskap som karaktäriseras av tydlighet, tillgänglighet och god kommunikativ förmåga är grunden för en god arbetsmiljö och ett gott arbetsklimat. Chefer visar uppskattning, har förtroende för och skapar goda förutsättningar så medarbetare kan uppnå verksamhetens mål. Chefer har god kompetens inom arbetsmiljö och tar tillvara på de utbildningsinsatser som förvaltningen och staden erbjuder för att stärka cheferna i sitt ledarskap. Medarbetare och chefer har en gemensam syn på uppdraget och vilka resultat som ska åstadkommas för medborgarna. Tydlig roll- och ansvarsfördelning skapar tydlighet och trygghet i organisationen.

Inom äldreomsorgen och förskolan är det närvarande ledarskapet ett viktigt fokusområde under året. Ett nära ledarskap möjliggör att fånga upp medarbetare i ett tidigt skede för att undvika ohälsa samt att chefer kan stödja medarbetare att prioritera vid hög arbetsbelastning. Vidare skapar ett nära ledarskap ökad delaktighet och inflytande för medarbetarna.

En strategisk kompetensförsörjningsplan stödjer cheferna att bredda rekryteringen och anställa rätt kompetens. Kompetensbaserad rekrytering minskar risken för diskriminering.

Förväntat resultat

Ledarskapsindex ökar. Förvaltningens chefer har goda kunskaper inom systematiskt arbetsmiljö, personalfrågor, kompetensförsörjning och kompetensbaserad rekrytering. Rätt kompetens anställs baserat på verksamhetens behov.

Analys

I arbetet med åtgärder för att förebygga diskriminering kommer förvaltningen att bjuda in en konsult till chefsforum som fokuserar på sexuella kränkningar och ge cheferna verktyg i hur de kan arbeta med detta.

Förvaltningen arbetar med att tydliggöra chefernas uppdrag i rollbeskrivningar. HR arbetar med att ta fram en grundläggande befattningsbeskrivning för chefer. Att tydliggöra roller och uppdrag skapar en mer tydlighet och struktur i organisationen och uppdraget.

Under året har förvaltningen byggt upp och genomfört en arbetsmiljöutbildning i egen regi som erbjuds nya chefer och skyddsombud.

Medarbetarenkätens resultat visar att förvaltningens resultat på ledarskapsindex har ökat.

Ett arbete med att utveckla förvaltningens process för kompetensförsörjningsarbete pågår. Förvaltningen kommer att arbeta utifrån ett årshjul där den långsiktiga

förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen ska ligga till grund för enheternas kortsiktiga planeringsarbete och kommande individuella kompetensplaner.

HR erbjuder workshops för chefer inom olika områden, bland annat arbetsrätt och misskötsamhet, för att stärka deras kompetens och ledarskap.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Ledarskapsindex	80	86	79			80		2018
Analys Förvaltningens totala ledarskapsindex har ökat sedan förgående år (78 år 2017). Ledarskapsindex för män är högre än för kvinnor, vilket kommer att följas upp och analyseras närmare.								
 Medarbetarna har en bra arbetssituation	57 %	67 %	55 %			65 %		2018
Analys Resultatet "Jag har en bra arbetssituation" har minskat något sedan förgående år (59 år 2017). Männerna upplever sig ha en bättre arbetssituation än kvinnor, kvinnor, vilket kommer att följas upp och analyseras närmare.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen implementerar ett internt ledarskapsprogram för chefer.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens chefer får stöd i att utforma kompetensförsörjningsplaner	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

I dialog med det civila samhället planerar förvaltningen för att på olika sätt fira och uppmärksamma EuroPride inom stadsdelsområdet under augusti månad. Samtal pågår även med representanter för det civila samhället om en dialog om hbtq-personers upplevelser av trygghet i stadsdelsområdet.

Efter ett medborgarförslag från nätverket "Regnbågsfamiljer längs linje 17" har det beslutats att förvaltningens öppna förskola kommer att vara öppen endast för regnbågsfamiljer en eftermiddag i veckan till hösten. Öppna förskolans personal, hela förskolans stödenhet samt chefer och nyckelpersoner inom avdelningen för förskola ska under våren gå en kurs om hbtq-pedagogik som hålls av RFSL. Nätverket "Regnbågsfamiljer längs linje 17" kommer även på regelbundna tider ha tillgång till parkleken i Skarpnäck för gemensamma familjeaktiviteter.

Inom avdelningen för äldreomsorg pågår en utbildningssatsning inom jämställdhet och mångfald som även inkluderar diskriminerings- och hbtq-frågor.

Satsningen Ungas organisering, som syftar till att stärka och mobilisera unga, antirasistiskt

och feministiskt, fortsätter. Nätverket Linje 17-Gäris, för unga flickor och icke-binära, har haft regelbundna aktiviteter för och av målgruppen under våren. Nätverket har även varit en rådande instans för kansliet för mänskliga rättigheter vid stadsledningskontoret, i arbetet med att ta fram en rapport gällande kvinnors inflytande i ytterstadsområden.

Två studiecirkelar med fokus på antirasism och feminism har startats av unga under våren, inom ramen för projektet "Ortens Organisatörer".

Arbetet för ökad inkludering och kulturbewarande aktiviteter för minoriteter fortsätter, under perioden har bland annat internationella Romadagen firats på Skarpnäcks kulturhus. Förvaltningen anordnar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Farsta kulturbewarande aktiviteter och mötesplatser för den sverigefinska minoritetsbefolkningen. En gemensam kartläggning av finskspråkig personal inom förskola och äldreomsorg planeras under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering				91 %	92	92 %	Öka	2018
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				86 %		88 %	Öka	2018
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				89 %	90	90 %	Öka	2018
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem				99 %	98	98 %	Öka	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla verksamheter fortsätter utveckla ett normkritiskt, antirasistiskt och inkluderande arbetssätt, med fokus på brukarmedverkan, delaktighet och dialog. Medarbetare och chefer inom nämndens verksamheter ska få ökade kunskaper om normkritiskt och

diskrimineringsförebyggande arbete. Arbetet med hbtq-frågor ska stärkas med utgångspunkt i stadens program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med att inkludera minoriteter i majoritetssamhället samt med kulturbewarande åtgärder.

Arbetet för att stärka ungas organisering, med fokus på mänskliga rättigheter, antirasism och feminism fortsätter. Nätverket Linje 17-gäris är fortsatt aktivt och under året görs en satsning på antirasistiskt arbete.

Inom förskolan arbetar alla enheter med planer mot diskriminering och kränkande behandling utifrån en analys av klimatet på förskolan för att säkerställa att inga barn diskrimineras eller kränks.

Förväntat resultat

Alla människor som kommer i kontakt med nämndens verksamheter bemöts med respekt och behandlas likvärdigt, oavsett kön, könsidentitet, ålder, ursprung, etnicitet, sexuell läggning och funktionsnedsättning. Ingen upplever sig som diskriminerad i kontakten med nämndens verksamheter. Personer som tillhör minoriteter blir inkluderade och får tillfälle att utöva och bevara sin kultur.

Analys

Nämndmålet och indikatorn bedöms uppnås under året. Insatser för att stärka mänskliga rättigheter och ungas organisering, samt för att motverka diskriminering, fortgår såsom beskrivits ovan.

När incidenter där barn på olika sätt har blivit utsatta inom förskolan inträffar ska dessa enligt skollagen rapporteras in till huvudmannen. Under året har sammanlagt fyra incidenter rapporterats in till förvaltningen varav tre gällde händelser mellan olika barn. Den fjärde händelsen gällde en händelse mellan en medarbetare och ett barn och har utretts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor som årligen reviderar sin plan mot diskriminering och kränkande behandling utifrån en analys av klimatet på förskolan				100 %		100 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare om diskrimineringsförebyggande och normkritiskt arbete.	2018-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningen organiserar temaveckor om antirasism, i samverkan mellan de öppna verksamheterna för barn och unga och Skarpnäcks kulturhus.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ett första steg i arbetet med antirasism sker den 16 juni på ungdomsfestivaldagen i Kulturhuset. Då är alla invånare välkomna till Skarpnäcks Kulturhus. Det är arbetsgrupp med personal som tillsammans med ungdomar kommer att ansvara för olika aktiviteter i ämnet denna dag. Under höstlovet kommer temat antirasism vara i fokus i Kulturhuset med olika föreläsare och uppträdanden. Öppna verksamheter med Kulturhuset i samverkan med ungdomar planerar och genomför programmet. Möjligheten att redan i sommar låta sommarjobbare påbörja arbetet skall undersökas.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar med att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom utvecklingsarbete och implementering av arbetsverktygen som framgår i programmet för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.

Förvaltningen har inlett arbetet med att utforma en förvaltningsövergripande tidsplan för implementeringen av barnrättsperspektivet. Perspektivet har inkluderats i de arbeten som initieras under tertialperioden som exempelvis projektet för hemlöshet som kartlagt boenden för bostadslösa personer och barnfamiljer i syfte att säkerställa att förvaltningen erbjuder boendelösningar till barnfamiljer som är anpassade efter barns behov.

Användningen av samordnad individuell plan (SIP) för barn fortsätter att öka liksom användningen av barnkonsekvensanalys inom verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd.

Nämndmål:

Barnperspektivet är beaktat i förvaltningens verksamheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetsmetoder inom förvaltningens verksamheter ska utgå från barnrättsperspektivet, vilket innebär att beslut eller åtgärder ska fattas utifrån det enskilda barnets bästa. Ett barnrättsbaserat synsätt innebär att barnets situation, behov såväl som barnets rättigheter framgår i utredning, samt att barnet är delaktigt i de beslut som påverkar barnet.

En förvaltningsövergripande tidplan för implementering av stadens program för barnets rättigheter och inflytande kommer att utformas för att säkerställa barnrättsperspektivet i nämndens verksamheter.

Förväntat resultat

Barn och unga kommer till tals i utredningar och vid uppföljning av insatser. Barnets situation synliggörs i utredningar som rör vuxna och i samband med beslut som rör barnet. Barns perspektiv tas med vid verksamhetsförändringar och vid förändringar i lokal stadsmiljö.

Analys

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att utforma en förvaltningsövergripande tidplan för implementeringen av barnrättsperspektivet. Syftet är att säkerställa synliggörandet av barnets situation och inkludera barnets perspektiv inför insatser och beslut inom förvaltningens verksamheter genom användningen av arbetsverktyg som exempelvis barnchecklistor, barnkonsekvensanalyser och kartläggnings- och bedömningsinstrument.

En uppföljning har gjorts gällande användningen av barnkonsekvensanalyser inom ekonomiskt bistånd som visat att andelen har ökat från 42 procent 2017 till 71 procent under första tertialperioden. Implementeringen av arbetsverktyg för barnrättsperspektiv har inletts inom verksamhetsområdet varför antalet utredningar som uppfyller krav om barnperspektiv bedöms kunna uppnås vid årets slut.

En kartläggning av boenden som erbjuds till bostadslösa barnfamiljer har genomförts inom projektet hemlöshet för att säkerställa att de boendeinsatser som erbjuds till bostadslösa barnfamiljer är anpassade för barn och barns behov. Underlaget kommer att spridas till andra stadsdelsförvaltningar inom staden för att möjliggöra likställighet och samsyn.

Inom vissa förskolor har personalen arbetat med särskilt fokus på att utveckla sitt förhållningssätt och bemötande kring matsituationen, för att barnen i högre grad ska få bestämma över sig själva och sin kropp. Barnen är också delaktiga i utformningen av förskolans innehåll och aktiviteter genom egna val och samtal med pedagoger.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel utredningar inom ekonomiskt bistånd som uppfyller krav om barnperspektiv				6 %		60 %		2018
Analys Ett stickprov av utredningar inom ekonomiskt bistånd visar att barnperspektivet är fortsatt låg, motsvarande sju procent. En satsning för att säkerställa barnperspektiv inom ekonomiskt bistånd har inletts under tertialperioden varför målsättningen om 60 procent bedöms kunna uppnås vid årets slut.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Programmet för barns rättigheter och inflytande i Stockholms stad ska implementeras i förvaltningens verksamheter. En förvaltningsövergripande plan för implementering av arbetsverktyg och metod ska utformas.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har haft kontakt med sammanlagt 64 våldsutsatta personer och familjer varav samtliga kunnat erbjudas stöd och skydd vid behov. Fem våldsutsatta personer har beviljats

insats genom Relationsvåldscentrum Sydost. Våldsutövare har möjlighet att söka stöd från Relationsvåldscentrum Sydost utan insatsbeslut.

Under våren har en översyn gjorts av handläggningen av våld i nära relation som visat att våldsutsatta personer och familjer erhåller kontakt samt stöd och skydd skyndsamt. Granskningen har samtidigt visat att dokumentation, handlägningsprocess och utvecklingen av insatser är utvecklingsområden inom verksamhetsområdet.

Antalet orosanmälningar gällande barn som utsätts för våld har ökat i jämförelse med samma period föregående år. Förvaltningen har olika former av insatser för barn som utsatts eller upplevt våld, men inga barn har hittills genomfört Trappansamtal inom förvaltningens öppenvård. En identifierad orsak är att insatsen kräver samtycke från båda vårdnadshavare, vilket innebär en svårighet om en vårdnadshavare är våldsutövare inom familjen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta				26		40 %	Tas fram av nämnden	2018
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper				26		50 %	Tas fram av nämnden	2018
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				123 st		100 st	tas fram av nämnden	2018

Nämndmål:

Invånare som upplever våld i nära relationer får skydd och stöd

 Uppfylles helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter arbetar för att upptäcka våld genom att bland annat använda kartläggnings- och bedömningsinstrument i handlägningsprocessen och i kontakt med verksamheter i egen regi. Genom att uppmärksamma våld i nära relationer kan våldet förhindras och individuellt stöd erbjudas till våldsutsatta respektive våldsutövare.

Våldsutsatta personer och familjer erbjuds skydd och stöd genom förvaltningens relationsvårdsteam. Barn som bevittnat eller upplevt våld är en särskilt utsatt grupp, som uppmärksammas genom samarbete med familjeenheten. Förvaltningen erbjuder olika former

av insatser i egen regi för barn som upplevt eller bevittnat våld. Relationsvåldscentrum sydost bedrivs i samverkan med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Farsta och erbjuder stöd till såväl våldsutsatta som våldsutövande personer. Under året kommer ytterligare fyra relationsvåldscentrum startas inom staden med utgångspunkt från arbetet som bedrivs i relationsvåldscentrum sydost.

Förväntat resultat

Våldsutsatta invånare i stadsdelsområdet får insatser från socialtjänsten i form av stöd och skydd för att kunna leva ett liv fritt från våld. Våldsutövande invånare erbjuds insatser så att våldsutövandet upphör.

Analys

Förvaltningens relationsvåldsteam erbjuder råd, stöd och skydd till våldsutsatta personer inom stadsdelsområdet. I nuläget har 36 personer kontakt med relationsvåldsteamet, varav 34 kvinnor och två män. Förvaltningen har tagit emot fler orosanmälningar gällande våld riktat mot barn under perioden, främst gällande pojkar. Våldsutsattheten hos barn bedöms uppmärksammas i större omfattning till följd av en kunskapssatsning inom avdelningen för förskola. Förvaltningen kommer att följa utvecklingen av orosanmälningar och analysera detta vidare i samband med nästa tertialrapportering. Förvaltningen erbjuder olika former av insatser till våldsutsatta barn genom öppenvård i egen regi, bland annat Trappan-samtal och Tryggare barn. En implementeringsplan har utvecklats under tertialperioden för implementering av Signs of safety inom familjeenheten, som har till uppdrag att möta föräldrar och barn inom förvaltningens socialtjänst. Under tertialperioden har tre föräldrar erbjudits insats till barn i form av Tryggare barn. Insatsen har inte kunnat genomföras bland annat på grund av att samtycke inte medgetts av vårdnadshavare. Insats genom barn och unga kräver vårdnadshavares samtycke för att genomföras, vilket kan vara svårt att inhämta om en vårdnadshavare är våldsutövare, då det förutsätter att personen medger våldet som utövas. En granskning kommer att genomföras under kommande tertialperiod inom verksamhetsområdet barn och unga som även kommer att omfatta utredningar rörande våldsutsatthet hos barn.

Fem våldsutsatta personer har beviljats insats i form av stöd och behandling genom Relationsvåldscentrum Sydost. Av dessa beslut har tre verkställts och två förväntas bli aktuella hos Relationsvåldscentrum Sydost inom tre månader.

All personal inom förskolan kommer att få en föreläsning om våld i nära relationer under våren. Föreläsningen hålls av förvaltningens relationsvåldsteam, även personal från mottagningsgruppen, utredning och familjestöd kommer att presentera sitt arbete för förskolans personal.

Under tertialperioden har förvaltningen genomfört en granskning av handläggningen inom våld i nära relation som visat att våldsutsatta personer i kontakt med förvaltningen vid behov erhållit stöd och skydd skyndsamt. De utvecklingsområden som identifierats rör dokumentation, handläggningsprocess och utveckling av insatser för våldsutsatta personer. Verktyg för att säkerställa barnrättsperspektivet behöver implementeras inom verksamhetsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn som upplever att Trappan-samtal varit till nytta						75 %		2018
Analys Inga Trappan-samtal har genomförts i egen regi under våren.								
♀ Antal föräldrar som erbjuds insats i form av Tryggare barn						10		2018
♀ Antal inkomna orosanmälningar för barn och unga gällande våld i nära relation	41	32	9		180	180		Tertial 1 2018
Analys Förvaltningen har under perioden januari - mars tagit emot 41 orosanmälningar gällande våld hos barn, vilket är en ökning i jämförelse med samma period föregående år. Att våldsutsattheten hos barn uppmärksammas i större utsträckning bedöms bero på en kunskapssatsning inom avdelningen för förskola.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Chefer och medarbetare inom äldreomsorgen ökar sina kunskaper om att upptäcka och arbeta mot våld i nära relationer.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inom avdelningen för äldreomsorg är flera utbildningar inplanerade att genomföras under 2018. Inom beställarenheten för äldre har samtliga chefer och medarbetare nu grundläggande kunskaper om våld i nära relation vilket innebär att de kommer att vidareutveckla sitt arbete för att synliggöra våldsutsatta äldre inom stadsdelsområdet. Hemmet för gamla kommer att genomföra utbildning i ämnet för samtliga chefer och medarbetare under hösten. Inom Förebyggandeenheten genomgår fixaren och syn- och hörselinstruktören för tillfället en utbildning och anhörigkonsulenter planerar att genomföra webbutbildning om våld i nära relation under sommaren. Skarpnäcks kommunala hemtjänst kommer under året möjliggöra för att samtliga medarbetare ska kunna delta på webbaserad utbildning.			
Förvaltningen genomför ett analys- och utvecklingsarbete rörande inkomna orosanmälningar gällande våld i nära relation.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har inletts genom utveckling av ny uppföljningsmall gällande inkomna orosanmälningar. Nya arbetsmallen har börjat användas under april och kommer att möjliggöra vidare analyser av inkomna orosanmälningar gällande barn.			
Förvaltningen säkerställer att invånare som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter tillfrågas om våldsutsatthet och våldsutövande	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är fria från våld och sexuella trakasserier

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska vara och upplevas som trygga mötesplatser för de invånare som besöker dem. Inom parklekar, fritidsgårdar och på Skarpnäcks kulturhus fortsätter utvecklingsarbetet utifrån den utbildningssatsning som genomförts i metoden Mentor för våldsprevention, MVP. Utvecklingsarbetet syftar till att skapa ett normkritiskt och

antirasistiskt förhållningssätt hos personal och besökare i verksamheterna, för att säkerställa att miljöerna är trygga för alla besökare och fria från våld och trakasserier.

Förväntat resultat

Alla invånare känner sig trygga när de besöker eller deltar i nämndens verksamheter. Verksamheterna är fria från sexuella trakasserier och våld i alla former.

Analys

Förvaltningen har tre fritidsgårdar för barn och unga i åldrarna 13-18 år som ska vara fria från våld i alla former. Medarbetare inom fritidsgårdarna har efter genomförd utbildningssatsning i metoden Mentor för våldsprevention (MVP), kunskap och verktyg för att uppmärksamma och förebygga våld i olika former. Ungdomarnas upplevelse av trygghet kommer att mätas utifrån frågor om sexuella trakasserier och våld, genom enkät i maj 2018. Enkäten planeras att genomföras vid minst ett tillfälle per år i samtliga fritidsgårdar. Svaren kommer att användas som underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel besökare på fritidsgårdar som inte upplevt sig utsatta för sexuella trakasserier						70 %		2018
Analys En enkätundersökning är planerad att genomföras under våren bland fritidsgårdarna i stadsdelsområdet.								
  Andel besökare på fritidsgårdar som inte upplevt sig utsatta för våld						70 %		2018
Analys En enkätundersökning kommer att genomföras under våren bland fritidsgårdarna i stadsdelsområdet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen fortsätter utvecklingsarbetet utifrån metoden Mentor i våldsprevention (MVP)	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att erbjuda individuellt anpassade stödinsatser till personer med funktionsnedsättning och genom att öka tillgängligheten, såväl i fysiska miljöer som i information, som riktas till våra medborgare. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet samt underliggande nämndmål kommer att uppfyllas under året.

Indikatorerna för verksamhetsmålet bygger på resultat i brukarundersökningen som kommer senare under året. Förvaltningens bedömning är att de kommer att uppnås. För att säkerställa god kvalitet i insatserna följer förvaltningen upp verksamheter som drivs på entreprenad och i privat regi.

Chefer och medarbetare inom Vuxenenheten har under mars månad deltagit i en workshop om arbetet med verksamheternas brukarundersökningar som genomförs under året. Syftet var att identifiera utvecklingsområden inom verksamhetsområdena och påbörja arbetet med att hitta nya arbetssätt för att höja svarsfrekvensen på undersökningarna samt för att öka brukarnas delaktighet. Under hösten planeras en uppföljande workshop för att planera vidare för det fortsatta arbetet.

På uppdrag av stadsdelsnämnden ansvarar Attendo för Skarpnäcks dagliga verksamheter och grupp- och servicebostäder. Förvaltningen har under tertialperioden genomfört verksamhetsuppföljningar på ett urval av verksamheterna med syfte att säkerställa att avtalen följs och att det finns förutsättningar att bedriva en verksamhet av god kvalitet. Förvaltningen bedömde att vissa brister och utvecklingsmöjligheter fanns där vidare åtgärder ska genomföras under året. Ett utvecklingsområde som framkom var behov av att vidareutveckla den löpande dokumentationen, så att kopplingen till målen i genomförandeplanen blir tydligare samt för att säkerställa brukarens delaktighet.

Förvaltningen kommer att genomföra en översyn av handläggningsprocessen inom verksamhetsområdet. Syftet med översynen är att identifiera vilka kompletterande rutiner som behövs för att säkerställa handläggningsprocessen samt brukarens delaktighet. Dessutom kommer översynen innefatta förslag på åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa systematisk kontroll av handläggningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				95 %		95 %	88 %	2018
  Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				94 %		94 %	90 %	2018
  Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		90 %	88 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				96 %		96 %	89 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd				89 %		90 %	tas fram av nämnden	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
och service till personer med funktionsnedsättning)								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				76 %		78 %	77 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		78 %	tas fram av nämnden	2018
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				95 %		95 %	91 %	2018

Nämndmål:

Barn, unga och vuxna lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Personer med funktionsnedsättning får stöd med målsättningen att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. För att uppnå det behöver riskfaktorer motverkas och skyddsfaktorer som delaktighet och förutsägbarhet stärkas. En genomförandeplan är en viktig del i brukarens inflytande över insatsen. Planen upprättas tillsammans med brukaren och/eller i samråd med företrädare. Under året kommer förvaltningen i samverkan med utförare att arbeta för att öka brukarnas delaktighet i upprättandet av genomförandeplanen.

Att arbeta i en sammanhållen handlägningsprocess med sikte på resultat för den som får stöd och service ställer krav på att öka handläggarnas synlighet, liksom på gott bemötande och tät uppföljning. Verksamheten ska arbeta med klar och tydlig dokumentation inklusive mål och innehåll.

Biståndshandläggarna säkerställer kvaliteten i utredningarna genom att använda den kunskapsbaserade utredningsmodellen DUR i alla delar i handlägningsprocessen. Brukarnas delaktighet i utredningarna ska stärkas, bland annat genom tillämpningen av DUR.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning är nöjda med sina insatser. De har förtroende för att likställighet gäller vid utredningar, bedömningar och beslut. De känner sig delaktiga och

trygga och alla har en genomförandeplan. Uppföljning av beslut utifrån resultat systematiseras för att säkerställa att insatsen genomförs i enlighet med beställningen och har önskad effekt.

Analys

Nämndmålet bedöms uppfyllas under året. Förvaltningen utvecklar sitt arbete med stöd och service till personer med funktionsnedsättning i syfte att uppnå ökad självständighet för individen samt ökad inkludering och delaktighet i samhället.

Förvaltningen har ett flertal grupp- och servicebostäder samt två dagliga verksamheter inom stadsdelsområdet som drivs på entreprenad. För att möjliggöra att personer med funktionsnedsättning lever ett så självständigt liv som möjligt är entreprenaden en viktig samverkanspartner för förvaltningen. Utifrån de individ- och verksamhetsuppföljningar som genomförts under tertialperioden har vissa fokusområden valts ut som förvaltningen i samverkan med entreprenaden kommer att prioritera att vidareutveckla under året.

Fokusområden som beslutats om är att öka tryggheten, motverka våld i nära relationer samt öka och säkerställa delaktighet. Förvaltningen har inlett en dialog med entreprenaden om fokusområdena och ett möte planeras att genomföras under våren. Syftet är att utforma en plan för arbetet utifrån prioriterade frågor samt behov av vidare uppföljning under året avseende de brister och utvecklingsmöjligheter som identifierats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare som är nöjda med biståndshandläggarens bemötande						70 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen följer upp de insatser för ökad fysisk aktivitet, och hälsobefrämjande arbetssätt som genomförs av entreprenaden.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inom förvaltningens grupp- och servicebostäder samt dagliga verksamheter som drivs på entreprenad har ett flertal fysiska aktiviteter erbjudits och genomförts under tertialperioden. Entreprenaden har en aktivitetsklubb som fyra gånger per år bjuder in samtliga brukare till olika fysiska aktiviteter. Exempel på fysiska aktiviteter som genomförts under tertialperioden inom verksamheterna är innebandy, bowling, simning och ridning.			
 Förvaltningen tar årligen fram en plan som beskriver behovet av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samverkan med entreprenaden görs insatser för ökad brukardelaktighet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inom förvaltningens grupp- och servicebostäder samt dagliga verksamheter som drivs på entreprenad har arbetet med att öka delaktigheten fortlöpt under tertialperioden. Verksamheterna har inflytandeforum för brukarna vilket ser olika ut utifrån målgrupp och verksamhet. Exempel på inflytandeforum som finns är brukarråd och husmöten som genomförs antingen vecko- eller månadsvis. Samtliga medarbetare inom entreprenaden kommer att delta i utbildning i KASAM där vissa medarbetare påbörjat utbildningen under tertialperioden. Syftet med utbildningen är att utforma lösningssökande arbetssätt för att öka delaktigheten hos brukarna för att kunna påverka insatsen.			
 Utveckla användandet av metoder för att personer med funktionsnedsättning ska vara delaktiga i sin utredning. ("En stad för alla" mål 3)	2016-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är tillgängliga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen ansvarar för tillgänglighet och framkomlighet i parker och grönområden. Aktiviteter som påverkar tillgängligheten är till exempel snöröjningen, underhåll av parkvägar, räcken och bänkar, belysning, skyltning med mera.

Det ska vara lätt att känna igen och komma i kontakt med förvaltningens verksamheter och dess medarbetare samt att lämna synpunkter. Vi ska vara lätta att förstå och underlätta för invånarna att ta del av vår service, sina rättigheter och att ha med oss som myndighet att göra. Vår information är enkel att hitta och tillgänglighetsanpassad.

Vi kommunicerar på mottagarens villkor och välkomnande för alla. Alla ska ha tillgång till och rätt att förstå vad som står i texter som skrivs av förvaltningen. Därför är det viktigt att vi skriver på ett vardat, enkelt och begripligt språk. Det främjar demokrati och tillgänglighet och gör vårt arbete mer effektivt.

För att uppfattas tillgängliga och trovärdiga, och för att bygga förtroendefulla relationer behöver alla känna sig inkluderade. Vi är därför normkritiska och inkluderande i vår kommunikation.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter har god tillgänglighet. Den fysiska utemiljön gör det lätt för alla att röra sig i stadsdelsområdet. Alla medarbetare i förvaltningen använder klarspråk.

Analys

Förvaltningen genomförde förra året en inventering av vilka formuleringar som används i beslut och annan återkommande kommunikation med stockholmarna. Inventeringen ska uppdateras med aktuella formuleringar från främst enheter inom myndighetsutövning. Till hösten sker en återkoppling på texterna, nya mallar tas fram där det behövs och enheterna erbjuds en genomgång av hur man skriver klarspråk.

Ombyggnad av parkleken Skyfallet har inletts och beräknas färdigställas under hösten. Den nya parkleken kommer att vara tillgänglighetsanpassad i hög grad. Åtgärder för att öka tillgängligheten planeras även i ytterligare en lekpark.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Strukturera stadsdelsförvaltningens arbete med klarspråk.	2018-01-01	2018-12-31	
 Öka tillgängligheten i två lekpark. ("En stad för alla" mål 1)	2016-01-01	2018-12-31	
Analys Förbättrad tillgänglighet kommer att genomföras i parken Skyfallet samt ytterligare en lekpark/parklek.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att på olika sätt stärka invånarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål uppfylls.

Förvaltningen har sett över sina rutiner för hantering och återkoppling av medborgarförslag och utrett möjligheten att lämna medborgarförslag digitalt, vilket nu har införts. I samband med det omställningsforum med fokus på miljö och hållbarhetsfrågor som organiseras av stadsdelsförvaltningen i slutet av maj kommer en workshop medborgarförslag bemannad av politiker från stadsdelsnämnden att hållas.

Hittills under året har fem medborgarförslag inkommit till stadsdelsnämnden, varav tre har lämnats av män och två av kvinnor. Av dessa har hittills fyra behandlats i nämnden varav ett har fått avslag, två har fått delvis bifall och ett har vidarebefordrats till Idrottsnämnden. Av de två förslag som fått delvis bifall hade ett lämnats av en man och ett av en kvinna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor				43 %		50 %	Faststälts 2018	2018
● Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö				25 %		30 %	Faststälts 2018	2018

Nämndmål:

Skarpnäck är ett demokratiskt stadsdelsområde där invånarna har inflytande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter sitt arbete för en demokratiskt hållbar stad genom att utveckla invånarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. Inom förvaltningen finns olika forum för inflytande, såsom medborgarförslag, lokala råd, öppna nämndsammanträden, samverkan med föreningslivet och företagarråd. Genom förvaltningens lokala områdesarbete, community work, där civilsamhället är delaktigt, stärks invånarnas inflytande över sin stadsdel.

För att stärka brukarinflytandet inom nämndens verksamheter sätter alla enheter egna mål och förtydligar hur de arbetar med att stärka brukares och invånares inflytande över verksamheten.

Under året görs en särskild satsning på information och andra insatser för att öka

valdeltagandet. Alla verksamheter inom förvaltningen bidrar till att sprida information i olika kanaler och på olika språk. Riktade insatser görs mot unga, nyanlända och andra grupper som vanligtvis har lågt valdeltagande. På Hemmet för gamla ges möjlighet till förtidsröstning och möjligheten till förtidsröstning undersöks även på förvaltningens aktivitetscenter.

Förväntat resultat

Invånarna i stadsdelsområdet har möjlighet att vara med och påverka nämndens verksamheter liksom utvecklingen i området och i Stockholms stad. De är väl informerade om hur de kan göra detta. Fler brukare, vårdnadshavare och andra målgrupper uppger i brukarundersökningar att de är upplever att de har inflytande över verksamheterna. Valdeltagandet i stadsdelsområdet ökar.

Analys

Nämndmålet bedöms uppfyllas under året. Förvaltningen arbetar för att stärka invånarnas delaktighet och inflytande i olika former, såsom beskrivits ovan.

Förvaltningen fortsätter sitt samarbete med det civila samhället i stadsdelsområdet. Under perioden har samverkan bland annat skett i förberedelse av dialoger om trygghetsfrågor och planering för uppmärksammande av Pride.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medborgarförslag som har påverkat nämndens verksamheter	66 %					50 %		2018
Analys Av de fyra medborgarförslag som har behandlats i nämnden har två fått delvis bifall, ett har fått avslag och ett har vidarebefordrats till idrottsnämnden. Av de två förslag som fått delvis bifall hade ett lämnats av en man och ett av en kvinna.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ser över rutinerna för hantering och återkoppling av medborgarförslag och utreder möjlighet att lämna medborgarförslag digitalt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har sett över sina rutiner och tydliggjort hur återkoppling av medborgarförslag ska ske. Möjligheten att lämna medborgarförslag digitalt har införts.			
 Förvaltningen utvecklar sitt arbete med synpunkter och klagomål.	2018-01-01	2018-12-31	
 Insatser för ökat valdeltagande, med särskilt fokus på grupper som har lågt valdeltagande	2018-01-01	2018-09-09	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att dels använda centralt och gemensamt upphandlade ramavtal där krav ställts för en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar stad och dels genom att systematiskt följa upp upphandlad verksamhet. Stadens program för upphandling och inköp följs. Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål uppnås.

Andelen elektroniska inköp har legat över årsmålet under perioden. Förvaltningen fortsätter arbeta för att öka andelen elektroniska inköp genom information. I nuläget är det främst att köp av transport och bemanningstjänster som görs utanför e-handeln.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	66 %			62 %	65 %	65 %	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2018
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		85 %	85%	2018

Nämndmål:

Förvaltningen arbetar systematiskt med uppföljning i upphandlad verksamhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer upp verksamheter på entreprenad och enskilt driven verksamhet. Uppföljningarna syftar till att säkerställa och främja god kvalitet och jämlik tillgång till verksamheterna. Förvaltningen samarbetar och för en löpande dialog med utförarna inom äldreomsorg, socialpsykiatri och funktionsnedsättning för att gemensamt utveckla kvaliteten utifrån stadens mål och indikatorer.

Uppföljningarna syftar till att få kunskap om verksamheternas kvalitet samt ge stockholmarna ett underlag för att välja exempelvis hemtjänst eller äldreboende, när ett biståndsbeslut har fattats. Äldreförvaltningen beslutar vilka verksamheter som ska följas upp av vilken stadsdelsförvaltning inom äldreområdet och socialförvaltningen har ett liknande ansvar avseende privat drivna verksamheter inom sitt ansvarsområde.

Förväntat resultat

Invånare får insatser och omsorg av god kvalitet oavsett driftsform.

Analys

Arbetet med uppföljning i upphandlad verksamhet och LOV-verksamheter pågår enligt plan.

Under året har hittills tre gruppbestäder och en daglig verksamhet följts upp (som drivs på entreprenad). De genomförda uppföljningarna visar att leverantörerna uppfyller merparten av de ställda kraven. Förbättringsområden förekommer inom ett antal områden såsom dokumentation, riskanalys och egenkontroller.

Nämndmål:

Offentlig upphandling används för att utveckla staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen använder i första hand de centrala och gemensamma avtal som upphandlas av serviceförvaltningen. I dessa upphandlingar ställs miljökrav och sociala krav i enlighet med stadens upphandlingsprogram. Även när förvaltningen gör egna upphandlingar som till exempel snöröjning av park- och gångvägar och skötsel av parker, städning samt drift av vård- och omsorgsverksamheter ställs krav i enlighet med stadens riktlinjer.

Förväntat resultat

Förvaltningen medverkar till ett hållbart samhälle där miljö- och sociala krav ställs i upphandlingar som genomförs.

Analys

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt då miljökrav och sociala krav kommer att ställas i de upphandlingar som förvaltningen gör.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska öka sin kunskap om hållbar upphandling	2017-04-19	2018-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

I föreliggande prognos redovisas en budget i balans och efter resultatöverföring 0,2 mnkr plus. Den ekonomiska prognosen baseras på bokföringen per den sista april samt i dag kända kostnader och intäkter.

Prognos på årsutfall

Verksamhetsområden, mnkr	JVP 2018	Bokfört april	Prognos 2018	Budget-just/prest	Avvikelse
Nämnd- och förvaltningsadministration	36,5	10,8	36,5		0,0
Individ- och familjeomsorg	113,1	41,3	117,4		-4,3
varav barn- och ungdom	60,8	21,7	63,6		-2,8
varav vuxna	19,4	7,6	21,2		-1,8
varav socialpsykiatri	32,9	12,0	32,6		0,3
Ekonomiskt bistånd	63,5	21,4	65,5		-2,0
varav handläggning	21,7	6,6	22,2		-0,5
Arbetsmarknadsåtgärder	11,4	2,3	11,3		0,1
Stadsmiljö	13,6	3,8	13,6		0,0
Förskoleverksamhet	267,8	86,9	257,6	-7,4	2,8
Äldreomsorg	339,6	102,9	334,0		5,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	272,6	93,3	267,1	-7,9	-2,4
Barn, kultur och fritid	22,6	6,6	23,6	1,0	0,0
Kapitaltjänstkostnader	9,3	2,8	9,3		0,0
Nettoresultat före resultatöverföring	1 150,0	372,1	1 135,9	-14,3	0,0
Ing. resultatfond 2017			-4,7		4,7
Utg. Resultatfond 2019			4,5		-4,5
Nettoresultat efter resultatöverföring	1 150,0	372,1	1 135,7	-14,3	0,2

Analys per verksamhetsområde

Nämnd och administration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett nollresultat för året.

Individ- och familjeomsorg, inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 4,3 mnkr.

Familjeenheten (IoF) prognostiserar ett underskott om 4,0 mnkr, där den större delen avser barn- och ungdom medan en mindre del avser socialpsykiatriärenden avseende familjer.

Underskottet för enheten beror huvudsakligen på flera dyra placeringar, främst gällande LVU-samt jourhem. Enheten har utformat en åtgärdsplan för att minska underskottet. En översyn

har gjorts för att identifiera besparingsåtgärder gällande köpt vård.

Vuxenheten (IoF) prognostiserar ett underskott om 1,5 mnkr vilket förklaras av högre kostnader för placeringar, främst gällande HVB samt LVM-hem. Socialpsykiatri visar ett litet överskott.

Avdelningsledning prognostiserar ett överskott om 1,2 mnkr.

Flyktingmottagande

Verksamhetsområdet prognostiserar ett nollresultat.

Verksamhetsområdet för ensamkommande barn och ungdomar minskar successivt i takt med att antalet barn och ungdomar minskar. Av de ensamkommande unga som förvaltningen har ansvar för i nuläget kommer flera att vara 18 år eller äldre under året. De sänkta ersättningarna som infördes ifjol innebär minskad täckning för kostnader och kräver nya kostnadseffektiva lösningar. Förvaltningen arbetar med alternativa kostnadseffektiva boendeformer inom egen regi och har tillsatt en samverkansgrupp för att arbeta mer effektivt mot hållbar etablering.

Ekonomiskt bistånd

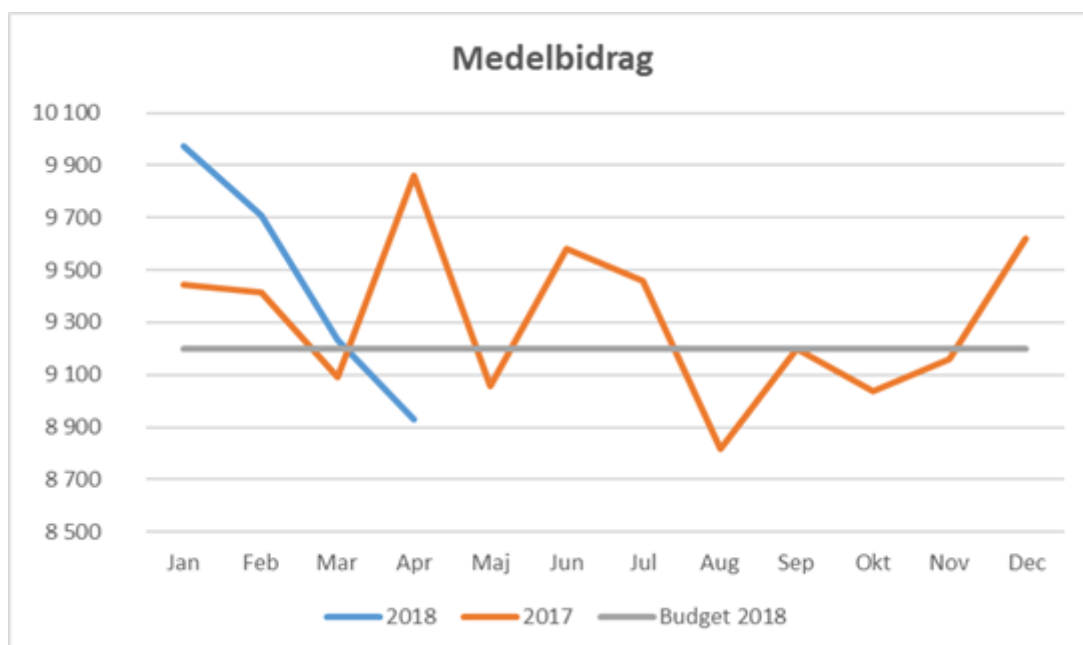
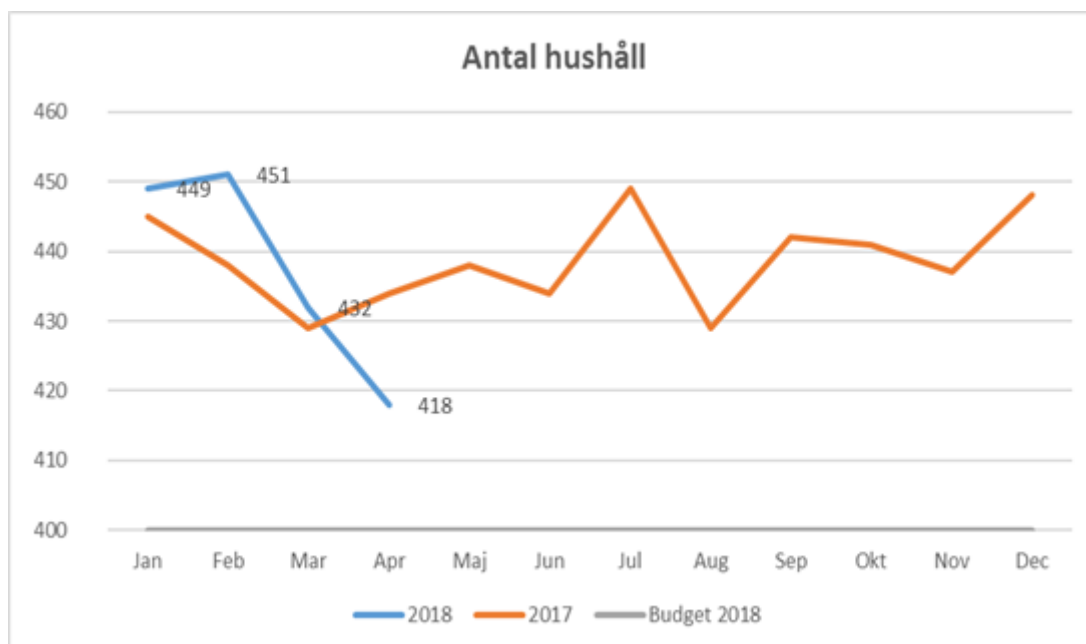
Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 2,0 mnkr.

Enheten för ekonomi och arbete prognostiserar ett underskott om 2,7 mnkr. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har varit högre än budgeterat. Antal hushåll som har fått försörjningsstöd är i snitt för perioden 38 över budget. Även om utfallet hittills i år sammantaget är betydligt högre jämfört med budget så syns en minskande trend.

Medelbidraget följer den liknande trenden som för antalet hushåll, där det syns en minskande trend under årets första månader.

Enhetens prognos samt åtgärdsplan bygger på att antal hushåll fortsätter att minska under resterande del av året, samt att medelbidraget fortsättningsvis blir enligt budgeterad nivå. Prognosen bygger även på att budgeten för arbetsmarknadsåtgärder kan användas optimalt för att behovet av ekonomiskt bistånd ska minska.

Avdelningsledning prognostiserar ett överskott om 0,7 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 0,1 mnkr. Överskottet finns hos avdelningsledningen.

Just nu har verksamhetsområdet ett större överskott men förhoppningen är att detta budgetutrymme ska användas för att utöka antalet arbetsmarknadsinsatser, vilket då även kan minska kostnader för ekonomiskt bistånd.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar ett nollresultat.

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,8 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 3,0 mnkr efter resultatöverföring. Överskottet är på förskola centralt.

Resultatenheterna prognostiserar tillsammans ett underskott om 0,2 mnkr.

Barnomsorgsgarantin har hållits för perioden.

En resultatenhet prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr före resultatöverföring och ett nollresultat efter resultatöverföring. En resultatenhet prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr före resultatöverföring. Tillsammans ett nollresultat efter resultatöverföring. Se varje resultatenhets resultatöverföring under rubriken ”Resultatenheter”.

Inskrivna barn

	allmän förskola	små barn	stora barn	Summa	Grupper	barn/grupp
Januari	0	671	1 224	1 895	113	16,7
Februari	0	676	1 219	1 895	113	16,7
Mars	0	689	1 217	1 906	113	16,8
April	0	690	1 209	1 899	113	16,8

Äldreomsorg

Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott om 5,8 mnkr.

Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 6,4 mnkr. Detta beror främst på att antalet personer med behov av vård- och omsorgsboende och hemtjänst är färre än planerat.

Budget 2018 är beräknat på 260 personer inom vård- och omsorgsboende. I genomsnitt under januari till mars månad har antalet varit 251 personer. Antalet hemtjänststimmar har för samma period varit 2 168 färre per månad än budget.

Skarpnäcks kommunala hemtjänst prognostiserar ett underskott om 3,6 mnkr. Enheten har för höga personalkostnader i förhållande till utförda timmar hos kund. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att anpassa schemaläggning och arbetssätt för att ligga i balans med intäkterna.

Äldreomsorgens ledning prognostiserar ett överskott om 2,8 mnkr, vilket främst förklaras av medel avsatta för ökade resurser till hemtjänsten samt vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen ansöker om ersättning för tomgångshyror för avveckling av hus B på vård och omsorgsboendet Hemmet för gamla, se rubriken budgetjusteringar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 2,4 mnkr. Underskottet förklaras främst av ökade kostnader för personlig assistans, hemtjänst och personbundna transporter.

Ökade kostnader för personlig assistans förklaras av att Försäkringskassan tillämpar ändrad praxis kring rätt till ersättning för vissa behov som gör att det som tidigare täckts av statlig ersättning inte längre gör det vid omprövning. Det innebär avslag på tidigare beviljade timmar enligt SFB (Socialförsäkringsbalken). Delar av kostnaden hamnar då hos kommunen.

Förvaltningen gör en genomlysning av beviljade insatser och kostnader inom området funktionsnedsättning för att minska underskottet.

Barn kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett nollresultat.

Kapitaltjänstkostnader (för stadsmiljöinvesteringar)

Kostnaderna för avskrivningar följer tilldelad budget.

Resultatenheter

Inom förvaltningen finns åtta resultatenheter, samtliga inom förskolan.

Resultatenheternas överförda överskott från 2017 till 2018 uppgår till 4,7 mnkr. I föreliggande tertialrapport beräknar resultatenheterna överföra ett nettoöverskott om 4,5 mnkr till 2019.

Av de åtta resultatenheterna prognostiserar en enhet underskott för årets verksamhet och en enhet ett överskott. Sex enheter prognostiserar ett nollresultat för verksamhetsåret.

Belopp i tkr	Resultatfond från år 2017	Prognos 2018	Resultatfond till år 2019
Hammarbyhöjdens förskolor	362	0	362
Björkhagens förskolor	303	0	303
Norra Kärrtorps förskolor	197	0	197
Södra Kärrtorps förskolor	138	0	138
Kärrmossens förskolor	-337	+400	63
Västra Bagarmossens förskolor	1 240	0	1 240
Östra Bagarmossens förskolor	285	0	285
Skarpnäcksfältets förskolor	2 503	-600	1 903
Summa resultatenheter	4 691	-200	4 491

Hammarbyhöjdens förskolor

Resultatenheten Hammarbyhöjdens förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Björkhagens förskolor

Resultatenheten Björkhagens förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Norra Kärrtorps förskolor

Resultatenheten Norra Kärrtorps förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Södra Kärrtorps förskolor

Resultatenheten Södra Kärrtorps förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Kärrmossens förskolor

Resultatenheten Kärrmossens förskolor prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr före resultatöverföring och ett nollresultat efter resultatöverföring. Överskottet beror på lägre personalkostnader under året än planerad i budget.

Västra Bagarmossens förskolor

Resultatenheten Västra Bagarmossens förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Östra Bagarmossens förskolor

Resultatenheten Östra Bagarmossens förskolor prognostiserar ett nollresultat för årets verksamhet.

Skarpnäckfältets förskolor

Resultatenheten Skarpnäcksfältets förskolor prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr före resultatöverföring och ett nollresultat efter resultatöverföring. Underskottet beror på engångssatsning för inköp av surfplattor/mobila enheter inför införandet av skolplattformen. Även en satsning på gemensamma planeringsdagar för enheten.

Investeringar

Investeringar på parkmark

Projekt, mnkr	JVP 2018	Bokfört april	Prognos 2018	Budget-justeringar	Avvikelse
Upprustning av parkleken Skyfallet	5,5	0,0	5,5		0,0
Upprustning av Kvartersparken i kv. Skattmästaren	0,5	0,0	0,5		0,0
Mindre investeringsprojekt enligt fördelningsnyckeln	3,3	1,0	3,3		0,0
Reinvesteringar	0,5	0,0	0,5		0,0
Tillgänglighetsåtgärder	2,0	0,0	2,0		0,0
Inventarier och maskiner	1,6	0,9	1,6		0,0
Nettoresultat	13,4	1,9	13,4	0,0	0,0

Den sena vintern har gjort att få arbeten har kunnat påbörjas. Upprustningen av parkleken Skyfallet i Björkhagen påbörjades i slutet av april.

För medlen som fördelas genom fördelningsnyckeln har nya papperskorgar och en grill till Skarpaby parklek köpts in. Reinvesteringar i de tekniska systemen till plaskdammarna har genomförts.

Inventarier och maskiner

Investeringar i inventarier och maskiner prognostiseras följa budgeterad nivå.

Budgetjusteringar

Omdisponeringar

Verksamhetsområde	Avser	Belopp (mnkr)
Förskoleverksamhet	koloniverksamhet	-1,9
Barn, kultur och fritid	koloniverksamhet	1,9
IFO barn o unga	Hemlöshet	1,2
Ekonomiskt bistånd	Hemlöshet	-1,2
Summa		0,0

I verksamhetsplan fördelades felaktigt 1,9 mnkr till förskoleverksamhet och 1,2 medel mot hemlöshet till ekonomiskt bistånd då det främst är barnfamiljer projektet riktas mot.

Budgetjusteringar

Belopp i mnkr	Begärt belopp
Hemmet för gamla	6,5
Summa	6,5

Lokalerna i B-huset är uppsagda och avtalet upphör 2019-09-30. Lokalerna är tomställda och kommer att renoveras. Beräknad inflyttning av nyanlända är tidig höst. Förvaltningen ansöker 6,5 mnkr för avveckling av lokaler.

Prognostiserade budgetjusteringar

Belopp i mnkr	Begärt belopp
Förskolor med hög hyra	3,0
Kollo	1,0
Summa	4,0

Prognostiserade prestationsförändringar

Belopp i mnkr	Kostnader	Intäkter
Förskola	-9,8	-0,6
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	-7,9	
Summa	-17,7	-0,6

Medel för lokaländamål

Förskolor

För 2018 utgår ett bidrag för lokaler inom förskolan med hög hyra. Bidraget utgår med 80 procent av den del av hyran som ligger mellan 1 729 kr - 2 500 kr/kvm och 40 procent för den del av hyran som överskrider 2 500 kr/kvm. Bidraget fördelas via budgetjustering. För 2018 beräknas bidraget till nämnden bli cirka 3 mnkr.

Hemmet för gamla

B-huset på Hemmet för gamla avvecklas under första kvartalet 2018. Lokalerna i B-huset är uppsagda och avtalet upphör 2019-09-30. Lokalerna är tomställda från och med 1 maj 2018. Förvaltningen ansöker 6,5 mnkr för avveckling av lokaler.

Synpunkter och klagomål

Sammanlagt har 62 synpunkter inkommit till förvaltningen under perioden, enligt enheternas redovisning. Av dessa synpunkter är 42 klagomål, 18 beröm och två idéer eller förslag. Nio av förvaltningens 18 enheter har redovisat synpunkter och klagomål enligt förvaltningens rutin och är därför inräknade i statistiken nedan. Vissa enheter har redogjort för inkomna synpunkter och klagomål på annat sätt.

		varav		
Synpunkten gäller	Antal	Klagomål	Beröm	Idé/förslag
Tillgänglighet	3	3	0	0
Bemötande	19	13	12	0
Kompetens	5	2	3	0
Kontinuitet	2	0	0	2
Information	1	1	0	0
Handläggning	8	8	0	0
Insatsens innehåll/fysisk miljö	4	4	0	0
Annat	16	11	5	0
Totalt	62	42	18	2

Avdelningen för äldreomsorg

Tre av fyra enheter har redovisat synpunkter och klagomål enligt förvaltningens rutin.

Till den kommunala hemtjänsten har ett klagomål på medarbetares bemötande har och två klagomål gällande insatsens innehåll inkommit under perioden. Åtgärder är vidtagna för att förbättra information till helppersonal och rutin för städning delges både kunder och personal. Den kommunala hemtjänsten har även fått beröm för omsorgspersonalens flexibilitet och bemötande.

De klagomål som hittills har inkommit till Hemmet för gamla har handlat om tillgänglighet, bemötande och information, och verksamheten ser därför över sina rutiner för att öka tillgänglighet på telefon, att gå ut med information kontinuerligt och möta boende och anhöriga utifrån deras behov.

Förebyggandeenheten har främst tagit emot beröm under perioden. Ett klagomål har dock inkommit gällande "fixaren" uppdrag, och därefter har den tjänst som efterfrågades lagts till i fixarens uppdrag.

Avdelningen för förskola

Fyra av åtta enheter har redovisat synpunkter och klagomål enligt förvaltningens rutin.

Vissa förskolor har haft hög sjukfrånvaro under perioden och svårt att rekrytera vikarier, vilket har lett till frågor och synpunkter från vårdnadshavare. En enhet rapporterar dock att de även fått beröm från vårdnadshavare att de ser och uppskattar att pedagogerna gör ett gott

arbete trots detta.

En förskola har flyttat, vilket har lett till synpunkter från vårdnadshavare, men efter att deras önskemål till viss del kunde tillgodoses har detta välkomnats. Likaså har vårdnadshavare uttryckt uppskattning för att pedagoger vid en förskola själva valde att ha utomhusförskola under terminens sista månader i stället för att evakueras till andra lokaler till följd av ombyggnad.

Vårdnadshavare har även haft frågor och synpunkter gällande hur den nya organisationen kommer det att påverka kontinuiteten i verksamheten, i synnerhet i verksamheter där personalen upplever oro eller missnöje till följd av detta. Enhetschefer och avdelningschefer har hållit extra möten med vårdnadshavare för att besvara frågor och möta deras oro.

Avdelningen för förebyggande arbete och kultur

Båda enheterna inom avdelningen har redovisat synpunkter och klagomål enligt förvaltningens rutin.

Enheten för prevention, fritid och kultur har mottagit tre synpunkter under perioden varav ett var beröm och övriga klagomål. Enheten för familj- och nätverksstöd har mottagit tre klagomål och två beröm gällande bemötande samt tre klagomål och två beröm gällande annat. Sammantaget har tio synpunkter inkommit under tertielperioden.

Avdelningen för individ- och familjestöd

Två av fyra enheter har redovisat synpunkter och klagomål enligt förvaltningens rutin.

Vuxenheten har mottagit sex klagomål under innevarande tertiäl, som är spridda över flera kategorier utan tydligt mönster. Samtliga inkomna klagomål till enheten har avsett verksamhetsområdet funktionsnedsättning och de flesta är inlämnade av anhöriga. Enheten för ekonomi och arbete har mottagit elva klagomål varav de flesta avsett handläggning följt av bemötande.

Administrativa avdelningen

Ett klagomål och tre beröm har inkommit gällande bemötandet i förvaltningens reception.

Avdelningen för stadsmiljö

Avdelningen för stadsmiljö har mottagit totalt 65 synpunkter under perioden, varav 27 klagomål, 18 frågor, åtta felanmälningar, sju idéer och fem beröm. Tio av synpunkterna handlar om snöröjning cykelväg, gångbana och trottoar och fem handlar om lekredskap i park. I övrigt är synpunkterna fördelade mellan en mängd olika områden. De synpunkter som inkommit till Avdelningen för stadsmiljö är inte inräknade i tabellen ovan då de registreras i ett annat system.